

BIBLIOTEKA KRAKÓW

V 2025 | NR 5 (90)
ISSN 2544-445X

INFORMATOR CZYTELNICZO-KULTURALNY

**Małopolski Bibliotekarz
Roku 2024 pracuje z nami!**

s. 3-5

**Wielkie otwarcie
Filii „Kosmos”**

s. 6-7

**Ogólnopolski Tydzień Bibliotek
2025 w Bibliotece Kraków**

s. 8

Na okładce: Otwarcie Filii „Kosmos” (nr 58),
fot. Estera Jakubowska

Redaktor naczelna: Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Z-ca redaktor naczelnej: Paulina Knapik-Lizak

Redakcja: Agnieszka Bisikiewicz, Jan Brodowski,
Paweł Czachor, Artur Czesak, Joanna Gruszka,
Anna Grychowska, Ludmiła Guzowska,
Anna Jędrzejowska, Małgorzata Koźma,
Radosław Kurzeja, Greta Lemanaitė,
Janusz M. Paluch, Anna Piechota,
Tomasz Radochoński, Agnieszka Sabak,
Ewa Strach, Anna Szczerbowska,
Piotr Wasilewski, Barbara Zajączkowska

Fotografia we wstępniku: Radosław Kurzeja

Opracowanie redakcyjne, korekta:
Agnieszka Sabak, Anna Piechota

Wydawca:

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3,
31-154 Kraków

Kontakt:

Sekretariat: tel. 12 61 89 100

(czynny w godz. 8:00–15:30)

E-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Projekt graficzny: Anna Sowińska

Skład i przygotowanie do druku: Pracownia Słowa

Nakład 2200 egz.

ODWIEDŹ NAS NA:

biblioteka.krakow.pl
krakowczyta.pl

facebook.com/BibliotekaKrakow
instagram.com/biblioteka.krakow

Nowa Filia Kosmos
(nr 58)

#bibliotekakrakow #biblioteka #filiakosmos
#nowemiejsc #kosmos #stanislawlem #krakowczyta
#krakowmiastoliteratury

Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Redaktor naczelna

Matka siedzi z tyłu!!!

Ci, którzy znają film Barei pt. *Miś*, uśmiechną się po przeczytaniu tego tytułu szeroko, tym, którzy go jeszcze nie widzieli, zazdrościmy i gorąco polecamy. A scena z drogówką należy do najśmieszniejszych. Trzeba wiedzieć, że elegancko ubrana matka filmowego bohatera rzeczywiście siedzi na tylnym siedzeniu jego samochodu i spogląda zza ciemnych okularów z wyrozumiałą miną. W tym numerze „Informatora” o mamach bardzo dużo, bardzo ciepło i z humorem. Nie zapomnijcie o Dniu Matki!

A poza tym zapowiadamy wielkie święto bibliotekarzy – Ogólnopolski Tydzień Bibliotek – i chwalimy się tym, co Biblioteka Kraków przygotowała specjalnie dla swoich czytelników, których coraz więcej. Pękamy z dumy, że mamy w swoim gronie Małopolską Bibliotekarkę Roku 2024, Ludmiłę Guzowską – na co dzień możecie ją spotkać w Bibliotece Głównej, a u nas w rozmowie z Agnieszką Staniszewską-Mól opowiada o swoich pasjach nie tylko czytelniczych.

No i jeszcze prawdziwa bomba – przy ul. Borkowskiej na krakowskich Klinach świeżutko otworzyliśmy w obecności Pana Prezydenta i znakomitych gości najnowszą Filię „Kosmos” (nr 58). Zobaczcie fotorelację z tego wydarzenia. Najmłodsze dziecko Biblioteki Kraków oferuje galaktyczny zbiór literatury science fiction, kosmiczne przestrzenie i stan nieważkości po każdej lekturze. Przyzywajcie do nas w maju!

Biblioteczne życie za tajemniczym murem...

Rozmowa z **Ludmiłą Guzowską**, Małopolską Bibliotekarką Roku 2024

W Bibliotece Kraków dla wszystkich „Miłka”, choć w dowodzie ma „Ludmiła”. Od paru lat kieruje Biblioteką Główną przy ul. Powroźniczej, czyli główną filią na mapie miasta (zresztą w budynku, który kiedyś należał do córki Jana Matejki). Po wybudowaniu Mediateki na Wesolej przeniesie właśnie tam swoje wspaniałe pomysły i doświadczenia. Na tyle wspaniałe, że właśnie została wybrana Bibliotekarką Roku w Małopolsce. Bibliotekarzem, a tak realnie to Bibliotekarką.

A.S.-M.: Co kierowniczka Biblioteki Głównej czytała wczoraj przed snem?
L.G.: Wczoraj? Poezję.

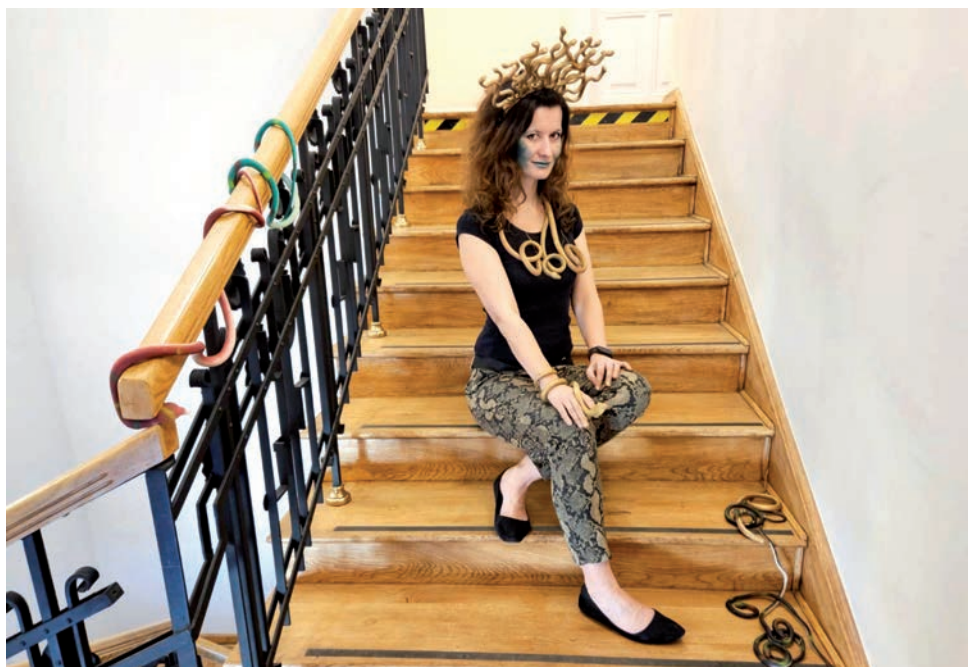
Naprawdę?

Tak, święta prawda. Poznawałam nową dla mnie postać – Franciszka Habera. Jestem w zespole redakcyjnym naszego bibliotecznego „Informatora” i odpowiadam za poezję. Poezja pana Franciszka miała być tomikiem, a okazała się potężnym tomiskiem, które towarzyszyło mi przez cały wieczór, bo to ponad 900 stron!

No dobrze, ale gdy Miłka Guzowska jest na wakacjach i leży na plaży, to wtedy co czyta?
Głównie reportaże. Ostatnio na przykład *Głodne* Klaudii Stabach – przejmującą opowieść o zaburzeniach odżywiania i skutkach nadmiernego kultu ciała. Mocna i przenikliwa książka.

A romanse?

Chyba nigdy żadnego nie przeczytałam. Ale często opowiadają mi o nich nasi czytelnicy, za co jestem im wdzięczna, bo dzięki temu

Dla Miłki Guzowskiej żadne wyzwanie nie jest straszne. Bywała już węzowowłosą Meduzą...

wiem, co mogę polecać innym czytelnikom szukającym określonego typu opowieści.

Ile czasu ma kierowniczka biblioteki na czytanie w życiu?

Za mało, wiadomo. Często osoby z zewnątrz wyobrażają sobie, że praca w bibliotece jest super, bo można sobie czytać książki. No nic bardziej mylnego, tu na to nie ma nigdy czasu, wręcz brakuje go na działania czysto biblioteczne. Fakt, że praca jest też dla mnie po prostu bardzo ważna, więc poświęcam jej dużo czasu i uwagi. Lubię też ruch i jestem bardzo aktywna, w czasie wolnym książka jest dla mnie często tym drugim wyborem, najpierw jednak aktywność fizyczna.

Ostatnio rzecznik MPK Marek Gancarczyk opowiadał nam tu, w „Informatorze”, że czasem wstaje trenować bieganie tak wcześnie rano, że jeszcze jest ciemno. Pani też jest heroiczna z takim rozmachem?

O nie, nie, rano to ja zwyczajnie wolę pośpać. Biegam więc wieczorem i wbrew wielu teoriom, że to nie jest dobry moment, bo trzeba potem mieć czas, aby się wyciszyć przed snem, uwielbiam taki rytm. Do tego dochodzi latem rower, dużo spaceruję.

Popieram tę koncepcję po całości, mnie też bieganie przed snem wspaniale czyści umysł, tematy w głowie się układają i kryształizują. I śpię potem jak dziecko.

To prawda. Zauważyłam, że najlepsze wyniki biegowe miałam wtedy, gdy w moim życiu działo się coś złego. Bieg to dla mnie przeżycie wewnętrzne, czyszczenie głowy. Dlatego zresztą nie biegam nigdy w biegach zbiorowych, wyjątek zrobiłam tylko w przypadku dogtrekkingu, pobiegłam wtedy z moim psem.

To może się kiedyś skrzyknimy i pobiegniemy od filii do filii? Od dawna chodzi mi po głowie ten pomysł, musimy tylko wybrać filie.

Super, pobiegnijmy koniecznie! Może jeszcze ktoś się do nas dołączy? ▶

Czasem odpoczywa, najchętniej w górach.

► **No to jesteście umówione! A „obiegają” Pani nowe miejsca? Ja zwykle pakuję do walizki rzeczy do biegania.**

Nie, zupełnie odwrotnie. Wtedy mam ułożony ścisły i bardzo napięty grafik zwiedzania czy chodzenia po górach i wszystko musi iść zgodnie z planem.

Czyli wychodzi z Pani dobrze nam w Bibliotece znana natura organizatora. A jak się Pani czuła, gdy zadzwonił telefon i głos po drugiej stronie oznajmił, że właśnie wybrano Panią Bibliotekarką Roku w Małopolsce?

Radość, ale równie wielkie zaskoczenie. Znam przecież tylu fantastycznych i kreatywnych bibliotekarzy, a wybrano mnie. Aż trudno było uwierzyć.

Od ilu lat pracuje Pani za biblioteczną ladą?

Od osiemnastu. Zaczynałam w filii przy ul. Królewskiej, trafiłam tam zaraz po studiach bibliotekoznawczych, w których trakcie zresztą pracowałam przez chwilę w archiwum Instytutu Technologii Nafty. I wtedy też zdałam sobie sprawę, że nie chcę pracować w bibliotece naukowej, tylko tam, gdzie mogę być blisko ludzi. W Bibliotece Głównej organizujemy średnio 11–12 wydarzeń w miesiącu, rocznie mamy ponad 100 tysięcy wypożyczeń – tu się toczy intensywne, barwne życie. ►

... ufoludkiem...

Kraina Tysiąca Wysp. Piracka przygoda. Na zdjęciu ekipa przeprowadzająca grę.

Zdobądź Olimpia! Pod tym hasłem bawiono się przed rokiem. Pamiętacie?

... a nawet piratką!

► **I właśnie to ceni Pani w pracy najbardziej?**

Tak, największą energię dają reakcje naszych czytelników. Bo fajne wydarzenie zorganizowaliśmy, bo miło jest u nas posiedzieć, bo bardzo dobrze się coś czytało.

A czy uważa Pani pracę w bibliotece za przewidywalną czy też potrafi ona zaskakiwać?

Oj potrafi, i to jak! Teraz na przykład zauważyliśmy, że w krótkim czasie wyparowało nam kilka kwiatków – no czary-mary i nie ma, będziemy się temu uważnie przyglądać, także na monitoringu. A całkiem niedawno czytelnik w godzinach zamknięcia biblioteki po prostu powiesił na bramie reklamówkę z książkami, które przeczytał.

To miał chyba równie duże szczęście, co małą wyobraźnię – gdyby ktoś sobie zabrał te książki, odpowiadałby tak samo, jakby zostały zagubione. A macie tu cenne zbiory, bo są u Was cracoviana – niedawno Alicja Ziolo, autorka słynnych *Krakowianek*, chwaliła Wasz księgozbiór pod niebiosa, bo znajdowała tu tytuły, których nigdzie indziej nie mogła dorwać.

I wśród tych cracovianów mamy nawet wyodrębnione „podgórzana”, które też mają swoich gorących wielbicieli. Dodatkową atrakcją jest też otwarty w 2024 roku Gabinet Mroźka z autentycznymi pamiątkami po pisarzu, łącznie z jego biurkiem, ale

też z jego cyfrowym fantomem – Mroźek jak żywy. Dzięki temu trafiają do nas zresztą osoby, które nie miały pojęcia o tym, że jest tu biblioteka.

I o tym, co znajduje się za tajemniczym długim murem wzdłuż ulicy Konopnickiej zaraz za mostem Dębnickim – nasz piękny dworek, „nasz” dziś, bo kiedyś był to dom Beaty Matejkówny i jej męża Wincentego Kirchmayera. Do tego macie przepiękny i spokojny ogród, a w nim nawet pomniki przyrody. Ogród, w którym czasem ktoś siada coś poczytać, a czasem przychodzi z lodami i rozsiada się jak na małym pikniku. Zresztą mamy tu też najprawdziwsze pikniki – w wybrane soboty od czerwca do września w ogrodzie staje scena, rozkładamy leżaki i koce, przychodzą rodzice z dziećmi, atmosfera jest bardzo rodzinna.

Cóż, zatem na koniec chyba zaprosimy wszystkich, aby zajrzeli za ten tajemniczy mur i odkryli nasze spokojne biblioteczne królestwo?

Koniecznien, biblioteka, ogród, no i my, bibliotekarze – czekamy na wszystkich!

I Rozmawiała:

Agnieszka Staniszevska-Mól

Nagrody, nagrody... tu Bibliotekę Kraków docenił portal LoveKrakow.pl

Uśmiechy i dyplom.

Otwarcie Filii „Kosmos” przy ul. Borkowskiej 25

Od 16 kwietnia w sieci blisko sześćdziesięciu filii Biblioteki Kraków działa zupełnie nowa placówka – Filia „Kosmos” (nr 58) przy ul. Borkowskiej 25. Jej utworzenie na wciąż rozbudowywanym osiedlu Kliny pozwoliło zlikwidować kolejną pustynię biblioteczną.

Wiosną 2023 roku pojawiła się oferta zakupu lokalu po zlikwidowanym przedszkolu przy ul. Borkowskiej 25 położonego na parterze, blisko głównej ulicy. W tym samym roku Rada Miasta Krakowa zatwierdziła lokalizację dla nowej filii. Zakupiono lokal o powierzchni 170 m², koszt zakupu wyniósł 2,1 mln zł. Prace projektowe, remontowe, adaptacyjne i wyposażenie łącznie kosztowały 750 tys. zł.

Otwierając nową bibliotekę, zawsze staramy się ją zakorzenić w lokalnym dziedzictwie – szukamy konkretnych postaci lub wydarzeń czy budowli związanych z danym miejscem. I tak mamy Filię „Gotyk” (nr 57) na os. Gotyk, inspirowaną *Historią żółtej ciżemki* Antoniny Domańskiej, patronki znanej dziś Nagrody Żółtej Ciżemki, którą Biblioteka Kraków honoruje najlepsze książki dla dzieci i młodzieży; jest Filia „Teatralna” (nr 55) na os. Teatralnym w Nowej Hucie inspirowana bliskim sąsiedztwem Teatru

Ludowego. Tu wybór był oczywisty – na Klinach przez lata mieszkał Stanisław Lem, Honorowy Obywatel Miasta Krakowa, obywatel świata, któremu „Kraków zastąpił rodzinny Lwów”, jak czytamy w jego wpisie do Księgi Pamiątkowej Prezydenta Miasta Krakowa. Postanowiliśmy, że wystrój nowej biblioteki, noszącej wdzięczną nazwę „Kosmos”, będzie inspirowany literaturą science fiction, w tym twórczością wybitnego pisarza; w bibliotece można obejrzeć kopię dyplomu Honorowego Obywatela Miasta Krakowa, który wręczono mu na uroczystej sesji Rady Miasta Krakowa w marcu 1997 roku.

W filii przy ul. Borkowskiej 25 znajdują się wypożyczalnia dla dorosłych, młodzież i dzieci (zgrupowany został spory zbiór gier planszowych i komiksów), wydzielone miejsce dla najmłodszych i czytelnia, która posłuży jako miejsce spotkań i zajęć warsztatowych. W lokalu wydzielono również pomieszczenie administracyjno-socjalne dla pracowników, urządzono toaletę dla czytelników przystosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i najmłodszych. No i przede wszystkim stworzono pomysłowe, bardzo atrakcyjne miejsce ze wspaniałym designem!

„Kosmos”. Grafika Krzysztofa Samborskiego wykonana specjalnie dla Biblioteki Kraków.

W uroczystości otwarcia uczestniczyło wielu znamienitych gości, wśród nich: prezydent miasta Krakowa Aleksander Miszański, przewodniczący Rady Miasta Krakowa Jakub Kosek oraz sekretarz Lema – Wojciech Zemek.

Warto dodać, iż od grudnia 2021 roku przy Bibliotece Głównej, ul. Powroźnica 2, działa księżkomat sygnowany imieniem i nazwiskiem Stanisława Lema. Zapraszamy również do innych księżkomatów Biblioteki Kraków na os. Stalowym, Krowodrzy, Azorach i Złocieniu.

| Piotr Wasilewski

Otwieramy! Prezydent Aleksander Miszański, dyr. Agnieszka Staniszevska-Mól i przewodniczący Rady MK Jakub Kosek.

Biblioteka. Lubię tu być

Tegoroczne hasło promujące XXII Ogólnopolski Tydzień Bibliotek wskazuje, że współczesna biblioteka to nie tylko wypożyczalnia książek, ale także przestrzeń do ciekawych spotkań i kreatywnych warsztatów. Miejsce, w którym czujemy się „u siebie”.

W Ogólnopolskim Dniu Bibliotekarza i Bibliotek – 8 maja rodziny z dziećmi zapraszamy na kolejne spotkanie w cyklu „Biblioteczny terminal” realizowane we współpracy z **Centrum Edukacji Lotniczej Kraków Airport**. Uczestnicy dowiedzą się, jakie są największe i najszybsze samoloty i z jakich materiałów są zrobione. Pozostając w przestworzach, razem z autorką **Spacerownika prądnickiego** Zofią Ozaist-Zgodzińską podejmiemy próbę zbudowania latawca. Te wyjątkowe warsztaty inspirowane twórczością Marii Pinińskiej-Bereś – rzeźbiarki, performerki i mieszkanki Prądnika przygotowujemy we współpracy z **Radą Dzielnicy IV**. W tym samym dniu odbędą się również spotkania autorskie z **Joanną Szałańską** oraz **Lucyną Bełtowską**.

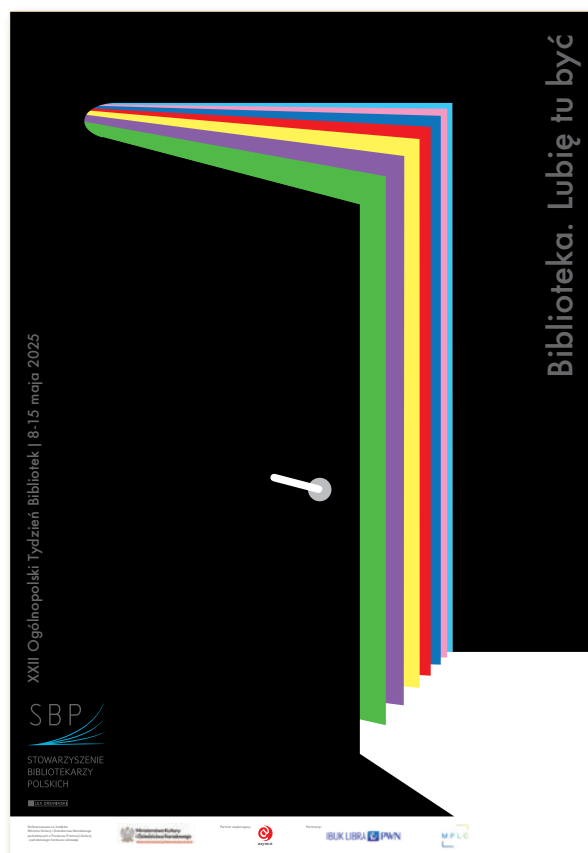
9 maja zobaczymy się z Wami na **Smoczym Skwerze**, gdzie najmłodszy poznają opowieść o wiośnie oraz wezmą udział w zabawie z chustą animacyjną. Tego samego dnia odbędzie się także kolejne spotkanie w ramach cyklu „**Desant w Bibliotece Kraków, czyli spotkania na Dywizjonu**” finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024. Gościem będzie **Katarzyna Groniec**, a opowie o swoim debiucie literackim, za który otrzymała wyróżnienie w konkursie o Nagrodę Literacką im. Witolda Gombrowicza i nominację do Nagrody Literackiej Gdynia oraz Nagrody Conrada. Książka **Kundle** to historia mieszkańców małego miasta na Śląsku, w którym splatają się losy różnych społeczności.

Dzień później zapraszamy na spacer, podczas którego uczestnicy odkryją mniej znane historie i miejsca na północy

Krakowa – Prądniku. Podczas spaceru zajrzymy między innymi do miejsc związanych z Jerzym Bińczyckim – legendarnym aktorem Narodowego Starego Teatru – i tych, które odwiedził Joseph Conrad. Wycieczkę poprowadzi autorka **Spacerownika prądnickiego** – **Zofia Ozaist-Zgodzińska**, historyczka sztuki i menadżerka kultury.

12 maja po raz kolejny wrócimy do popularnej i lubianej formuły „**Znani za ladą**”. W wybranych filiach artyści, pisarze i dziennikarze zarekomendują Wam swoje ulubione tytuły. Wraz z bibliotekarzami wypożyczać i doradzać będą: **Jacek Bańka, Marta Bizoń, Marcin Daniec, Krzysztof Głuchowski, Georgina Gryboś, Katarzyna Janowska, Dominik Jaśkowicz, Magdalena Mazurkiewicz, Sławomir Mokrzycki, Zośka Papużanka, Barbara Sadurska, Andrzej Sikorowski, Ishbel Szatrawska, Łukasz Wojtusik i Leszek Wójtowicz**. Tego samego dnia w Filii nr 49 odbędzie się spotkanie dla osób dorosłych zainteresowanych rękodziełem w cyklu „**CRAFTeka**”. Uczestnicy będą mieli okazję wykonać zakładki do książki metodą decoupage.

13 i 14 maja dzieci poznają **tajniki robotyki**, biorąc udział w zabawach z programowaniem robota edukacyjnego Photon. Z kolei dorośli dowiedzą się więcej o **Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej** – jej postać przybliży **Agnieszka Stabro**, autorka beletryzowanej biografii poetki. Chętni poznają sposoby przenoszenia wzorów na materiał i wykonają zakładkę do książki na podstawie wybranego wzoru haftu ludowego – pomoże im w tym **Katarzyna**

Gąsiorczyk, sekretarz Stowarzyszenia Miłośników Tradycyjnego Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „LUD-Art”.

Przez cały tydzień w filiach będą się odbywać tematyczne warsztaty plastyczne, podczas których dzieci stworzą zakładki, ilustracje do książek i dekoracje. Między 8 a 15 maja będziemy zdradzać Wam także tytuły książek nominowanych w **IX edycji Nagrody Żółtej Cizemki**.

To tylko część propozycji, szczegółowy harmonogram znajdziecie na stronie internetowej www.biblioteka.krakow.pl oraz w *Kalendarium wydarzeń* na ostatnich stronach niniejszego „Informatora”. Mamy nadzieję, że **polubicie jeszcze bardziej korzystanie z Biblioteki Kraków**.

| Anna Szczerbowska

Krowodrza pisarzy

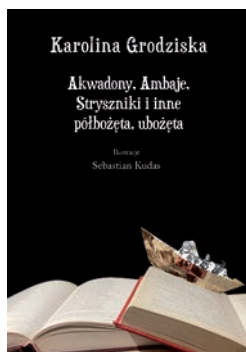
W ramach XVII Pikniku Krowoderskiego z nauką „Eureka” Fundacja Biblioteka Domowa proponuje krakowianom zabawę literacką. Uczestnicy Pikniku dostaną od nas w prezencie wybrane przez siebie książki. Będzie to połączone z quizem dotyczącym wiedzy o pisarzach, którzy są patronami ulic w dzielnicy Krowodrza lub mieszkali

w tej dzielnicy. Gospodarzem tego wydarzenia będzie Julia Wolf – studentka wiedzy o teatrze, jedna z wolontariuszek Fundacji. Działania Fundacji są ważnym uzupełnieniem akcji wymiany książek prowadzonej między innymi przez Bibliotekę Kraków.

| Wojciech Pasternak, Julia Wolf

Spotykamy się 7 maja w Domu Harcerza przy ulicy Reymonta w godzinach 11.30–17.00.

Bogactwo ubożąt

Znana historyczka Krakowa po sukcesie to mów opowiadań *Ptaszy ludzie* oraz *Ubożęta, półbożęta* kontynuuje opowieści o światach i bytach, których możemy nie zauważać, ale jako żywo tylko one mogą powodować różne zdarzenia obserwowane w naszych domach. Chodzi m.in. o zjawianie się i znikanie przedmiotów, nieraz tajemnicze odgłosy w rurach i inne fenomeny, które uczona narracja przekonująco objaśnia i klasyfikuje niczym chińska encyklopedia wspomniana przez Borgesa. Racjonalność spotyka się z fantazją, poznajemy olbrzymie połacie historii nadnaturalnej, podawane ze swadą XIX-wiecznych uczonych.

Zagłębiamy się więc w tajemniczy i fascynujący świat. Konopnicka pisała pobieżnie o krasnoludkach mających swe siedziby „pod kominem czy pod progiem”, a we współtwórczo ilustrowanym przez Sebastiana Kudasa kompendium Karoliny Grodzkiej czytamy szczegółowo o *fuścach tureckich, strysznikach, szkodziejekach, pokusnikach, szpargalistach* i mnóstwie innych.

Przyjemność czytelnictwa czerpiemy z umiejętnie budowanego poczucia wspólnoty doświadczeń i lektur, dodatkowo nieraz sygnalizowanego przypisem. Na przykład o tytułowych *ambajach* (z łaciny *ambages* to „zakręty drogi, dwoiste rozumienie i znaczenie słów”) czytamy: „To ambaje pomagały ongiś odważnej Szeherezadzie uniknąć ścięcia głowy; i z pewnością one wynalazły powieść szkatułkową”. Jest to więc kunsztowna personifikacja staropolskiego wyrazu, a nie zbitka łącząca niepołączalną *ambę* i wierutne *baje* rozmaitych bajoków.

| Artur Czesak

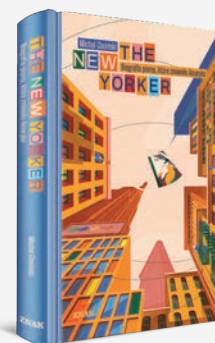
Pozorny awans i...

W ubiegłym roku w Wydawnictwie Czarne ukazała się rzecz ciekawa, *Hanka. Opowieść o awansie*, czyli eseje o powojennej historii trzech pokoleń rodziny Macieja Jakubowika. Autor należy do jej najmłodszego pokolenia, tytułowa Hanka – to jego matka, jest jeszcze Albina – babcia, trochę chłopka, ale nie do końca.

Kiedy już Maciej Jakubowiak został za sprawą książki okrzyknięty polskim Eribonem, kontynuatorem myśli Annie Ernaux i pochwalony przez Joannę Kuciel-Frydryszak, autorkę głośnych *Chłopek*, i ja wzięłam do ręki swój egzemplarz, podskórnie czując, że chcę wydobyć z tej lektury to, co w niej unikalne, a nie powielone. A że miałam okazję posłuchać autora wcześniej podczas spotkania autorskiego, to od razu poczułam, że jego przekaz, choć również utrzymany w nurcie chłopskim, autobiograficznym i herstorycznym, jednak różni się od wspomnianych powyżej. Nie jest tak dosłowny jak Eribon. W porównaniu z *Chłopcami* jest bardziej autentyczny, bo pokazuje różne odcienie życia, nie tylko jego trudy. Jest też przystępniejszy językowo niż Ernaux, co nie jest zarzutem.

O czym jeszcze jest ta książka? O tym, co z naukową, szeroką wiedzą o swoim życiu zrobi Maciej. Tym, co go wyróżnia, jest podejście do swojej historii. W *Hance...* życie jest słodko-gorzkie, a do tego przyprawione dystansem i ironią. To opowieść o pogodzeniu ze swoim losem, z biegiem historii, który kształtował jego i jego rodzinę. Chce przez to powiedzieć, że może awans był pozorny – to już wiemy, ale podobieństwo do prozy Eribona, Ernaux czy *Chłopek* może też jest pozorne.

| Joanna Gruszka

„The New Yorker” – fascynacja

Podtytuł *Biografia pisma, które zmieniło Amerykę* bynajmniej nie jest przesadny – wydany 100 lat temu „The New Yorker” odmienił i kraj, i dziennikarstwo. Książka Michała Choińskiego jest tego dowodem. To ten tytuł opublikował m.in. reportaż o Hiroszimie Johna Herseya, ukazujący ogrom tragedii spowodowanej bombą atomową, i drukowaną w odcinkach opowieść Hannah Arendt *Eichmann w Jerozolimie*, i reportaż śledczy Ronana Farrowa o przestępstwach seksualnych Harveya Weinsteina. To na tych łamach pojawiali się m.in.: Sylvia Plath, Joseph Heller, Kurt Vonnegut, Woody Allen, John Updike, Vladimir Nabokov. A i Polacy: Lem, Szymborska, Herbert, Zagajewski, Tokarczuk. To komiks z tych łamów Charlesa Addamsa zapoczątkował sławę Rodziny Addamsów, a reportaż Trumana Capote *Z zimną krwią* – stał się podstawą znanego filmu.

I oto mamy w Polsce biografię tego pisma – świetnie napisaną przez uznanego amerykańistę. Czytając Choińskiego, czuje się, że zbudowaną na ogromnym materiale (50 rozmów, archiwa) książkę zrodziła fascynacja tygodnikiem.

Dla mnie, dziennikarza, to arcyciekawa opowieść o piśmie, które w pierwszym roku miało 14 tys. nakładu, a ostatnio – gdy dominuje Internet – 1,2 miliona, o roli osobowości redaktora naczelnego, o jakże ważnym dziale weryfikacji faktów (fact-checking), a nawet o znaczeniu korekty i przecinka.

A opowiedział to Michał Choiński tak, że książkę czyta się jak świetną powieść.

| Wacław Krupiński

KAROLINA GRODZISKA
**AKWADONY, AMBAJE, STRYSZNIKI
I INNE PÓŁBOŻĘTA, UBOŻĘTA**
il. Sebastian Kudasa
Wydawnictwo Austeria |
Kraków – Budapeszt – Syrakuzy 2024

MACIEJ JAKUBOWIAK
HANKA. OPOWIEŚĆ O AWANSIE
Wydawnictwo Czarne | Wołowiec 2024

MICHAŁ CHOIŃSKI
**THE NEW YORKER. BIOGRAFIA PISMA,
KTÓRE ZMieniło AMERYKĘ**
Wydawnictwo Znak | Kraków 2024

Książki są jak klucze do drzwi – otwierają dzieci na rozmowę. Gdy przekreścimy już taki klucz, pozwólmy dziecku we własnym tempie uchylać drzwi do świata emocji, relacji społecznych, doświadczania, odkrywania oraz zrozumienia siebie i świata. Niech samo urządzi tę przestrzeń rozmowy, a my i książka wspierajmy je w tym. CZYTAJCIE I ROZMAWIAJCIE!

| Redakcja

Książka do wspierania

To książka dla wszystkich: dzieci (6+), nastolatków, młodzieży, dorosłych, seniorów. Bo każdy z nas ma swoje cienie. Ale czasem zupełnie je ignorujemy i nie pozwalamy sobie na zrozumienie i oswojenie doświadczanej trudności, a bez tego nie dojdziemy do samoakceptacji. Dlatego warto poprzyglądać się sobie i tym cieniem, które utrudniają nam życie. A może ich być sporo: lęk, zmartwienie, niepowodzenie, trauma, rodzinny sekret, wstyd, trudne doświadczenie i różne inne skrywane tajemnice. Ostatnio jeden pierwszoklasista powiedział mi, że cieniem może być poczucie winy albo wściekłość... Książka jest mocno metaforyczna i tym samym tworzy wielowymiarową przestrzeń do interpretacji i rozmów. Ale przede wszystkim jest szansą na uzyskanie wsparcia, bo przecież „tam, gdzie są cienie, jest także światło”. Pracuję z nią, odkąd została wydana, i za każdym razem słyszę nowe, pełne ważnych odkryć przemyślenia, np. to, że możemy mieć podobne lub prawie te same doświadczenia, jest dla dzieci wzmacniające. Usłyszałam też interpretację, że „cienie to nasze lustro”. Dzięki swojej metaforycznej przygodzie Lila, bohaterka książki, zrozumiała, że jej cień będzie z nią zawsze i że czasem po prostu trzeba się mu (samemu sobie) dokładniej przyjrzeć, by „razem znać o wiele więcej niż każde z osobna”.

| Roksana Kociółek-Kaszyńska

LIDIA BRANKOVIĆ
MIEJSCE DLA CIENI
tł. Izabela Wasilewska
Wydawnictwo Kropka | Warszawa 2025

RECENZJE

Mama

Mama. Najstarsze słowo na świecie. Najważniejsze słowo na świecie. Słowo, które we wszystkich językach brzmi niemal identycznie... Imię milionów kobiet.

Mamy we wszystkich zakątkach świata i w każdym momencie historii kochają tak samo. Te w Afryce, Ameryce i Indiach, Inuitki, Arabki, Indianki i XVIII-wieczne markizy. W autobusie i w kolejce do lekarza. Gdy pilnują, żebyśmy jedli paskudne, zdrowe warzywa i przytulają w najtrudniejszych momentach. Gdy pozwalają nam dokonywać własnych wyborów i pełne obaw wyprawiają w dorosły świat. Rezygnują z kariery zawodowej albo pracują ponad siły w trudnych warunkach. Wyruszają na front, by walczyć o bezpieczną przyszłość. Gdy ich życie wywraca się do góry nogami. W samotnym macierzyństwie i po utracie dziecka...

Ta przepiękna książka prowadzi nas przez migawki wspomnień. Najważniejszych momentów, przypadkowych zdarzeń, trudnych sytuacji – chwil, na które składa się macierzyństwo. Mówi o szczęściu, nadziei, ale i o rozdarciu, zmęczeniu, o kobiecości, upływającym czasie. Za mozaiką krótkich, ubranych w poetycką formę zwierzeń kryje się cała paleta emocji. Dopełniają ją zachwycające, subtelne ilustracje.

To napisana z czułością, poruszająca opowieść o macierzyństwie, o miłości ponad wszystko. Dla kobiet, dla mam – od jednej z nich. I dla nas wszystkich, abyśmy zrozumieili miłość, którą nam dały. I muszę Was uprzedzić: czytając, trudno powstrzymać łzy.

| Anna Piechota

HÉLÈNE DELFORGE, QUENTIN GRÉBAN
MAMA
tł. Magdalena i Jarosław Mikołajewscy
Media Rodzina | Poznań 2018

Ło Matko!

Zastanawiałam się, jaką książkę polecić Wam, młodzi czytelnicy, żeby Was zainteresowała, no i oczywiście dotyczyła mamy, mam, mamuś. No i... mam (ha! ha!) dla Was lekki i przyjemny kryminalik, w którym jedną z postaci jest mama celebrytka. Zapraszam zatem do lektury przewrotnej i sensacyjnej opowieści Marcina Przewoźniaka *Mama w occie. Zabójcze pierogi*. Jest to pierwszy tom przygód Estery Parzymięs, jej mamy Katriny Vege, gwiazdy programów kulinarnych, oraz zwariowanej ekipy filmowej, czyli szefowej Sznurówki, nagłośnieniowca Gacka oraz kierownika planu Mychy. Trzynastoletnia Estera nie ma łatwego życia. Po pierwsze z powodu dość zabawnego nazwiska jest obiektem drwin rówieśników. No a po drugie doskwiera jej samotność, gdyż bycie dzieckiem rozwiedzionej gwiazdy telewizji wcale nie jest takie wesołe, zwłaszcza jeśli z ojcem też nie ma się łatwego kontaktu, o ile się go w ogóle ma. Przypadek sprawia, że mama i córka dostają szansę na wspólne spędzenie czasu. Wyruszają zatem w podróż, by nakręcić nowy program kulinarny *Świat kontra schab*. Jednak już od początku nagrań ekipa napotyka szereg problemów komplikujących sprawy. Ale tego, w jaką kryminalną sprawę wplątała się dzielna załoga i czemu mama Estery nazwana została „mamą w occie”, musicie się dowiedzieć sami. Gwarantuję, że lektura tej książki sprawi, że nie raz wybuchniecie niepohamowanym śmiechem, a lekko karykaturalne ilustracje Agaty Kopff świetnie współgrają z tekstem. No i nieraz także będziecie zachodzić w głowę, kto jest oszustem, a kto mówi prawdę. Bo czyż nie o to chodzi w dobrym kryminale?

| Anna Jędrzejowska

MARCIN PRZEWOŹNIAK
MAMA W OCCIE. ZABÓJCZE PIEROGI
il. Agata Kopff
Wydawnictwo Wilga | Warszawa 2021

Rozkwit kobiecej siły

Matczyna miłość objawiała się na kartach historii w różny sposób. W starożytnych Chinach rozwinęła się okrutna praktyka krępowania stóp mająca na celu zapewnić dziewczynom jak najkorzystniejszy mariaż. To właśnie matka miała za zadanie dopilnować, aby cały proces przebiegł pomyślnie, a w przyszłości córka i jej rodzina zyskała wymarzoną pozycję społeczną dzięki bogatemu małżonkowi.

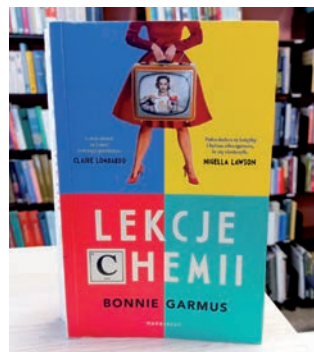
Lisa See w nowej powieści porusza tę tematykę z perspektywy pani Tan będącej postacią historyczną z przełomu XV i XVI wieku w czasach dynastii Ming. Czytelnik towarzyszy Tan Yunxian w jej drodze ku dorosłości oraz zgłębianiu wiedzy medycznej, która w tym okresie zarezerwowana była głównie dla mężczyzn. Lekarze badali pacjentki, przeprowadzając z nimi jedynie wywiad, siedząc przy tym po przeciwnej stronie parawanu.

Magia tytułowego kobiecego kręgu pochodzi z epoki, w której kobiety musiały rozsądnie wybierać osoby, na których mogły polegać. Konkubiny mężów, nieprzychylnie teściowe oraz zdradzieckie służące – każda z nich pojawia się w powieści, kreśląc skomplikowane relacje między mieszkankami jednej posiadłości.

Czytelnik balansuje między powieścią historyczną, gdzie tradycja wyznacza ścisłe ramy, a cichym protestem niewiast przeciwko niesprawiedliwości i ograniczeniom, na które były skazywane. Obok tej książki nie da się przejść obojętnie, a lektura sprzyja refleksjom napływającym z każdą kolejną przeczytaną stroną.

| Julia Niewiadomska

LISA SEE
KRĄG KOBIET PANI TAN
tł. Ewa Ratajczyk
Wydawnictwo Filia | Poznań 2025

Samotna matka – naukowczyni – buntowniczką

Historia Elizabeth Zott urzekła wiele czytelniczek i czytelników. Autorka przedstawia perypetie kobiety, która na przełomie lat 50. i 60. XX w. dzielnie stawiała czoła przeciwnościom losu. Akcja rozgrywa się w USA – kraju pełnym wolności, której tak naprawdę brak w zdemokratyzowanym społeczeństwie, w szczególności, kiedy się jest kobietą ambitną, dążącą do zbudowania kariery naukowej, samotną matką nieślubnego dziecka, do tego ateistką. Konsekwencja i bezkompromisowość Elizabeth powodują, że ma wielu wrogów, głównie wśród przełożonych mężczyzn, którzy dość często próbują ją wykorzystać czy poniżyć. Dla jednego taka próba kończy się zawalem serca.

Mnie ta książka nie przekonała. Rozumiem, że dla wielu kobiet może stać się impulsem do zmiany własnego życia. Podobnych pozycji wydaje się teraz wiele. Czyta się ją lekko, sprawnie, lecz im bliżej końca, tym nudniej. Łatwo można przewidzieć, że wszystko skończy się happy endem. Nie wiedziałem jeszcze, że to debiut, choć miałem wrażenie, że autorka aż nadto trzyma się stereotypów wyuczonych w szkole pisania. Za dużo tu spraw społecznych jak na jedną historię, zbyt wiele taniego dramatyzmu. Niektóre postacie czy zdarzenia wydają się przez to splotone. By usprawiedliwić koncepcję utworu, tłumaczyłem sobie, że to rodzaj współczesnej baśni, w której oprócz złych postaci pojawiają się także dobre wróżki i sympatyczny, niesamowicie inteligentny pies.

| Paweł Czachor

BONNIE GARMUS
LEKcje CHEMII
tł. Marek Cieślík
Wydawnictwo Marginesy | Warszawa 2022

Meandry życia, zakręty historii

Aby opisać skomplikowane relacje międzyludzkie czy zderzenie jednostki z rzeczywistością, również tą historyczną, nie zawsze potrzeba kilkusetstronicowej opowieści. Czasem wystarczy kameralna historia i niewielka grupa bohaterów, których drobne gesty i urwane w połowie zdania mówią więcej niż rozbudowane monologi wewnętrzne.

Powieść Aroy Moreno Durán jest skromna, ale jej siła tkwi w sposobie opowiadania i w poetyckim języku. *Odpływ* przedstawia losy trzech pokoleń kobiet z jednej rodziny naznaczone osobistymi dramatami i burzliwą historią Hiszpanii z ostatnich stu lat. Autorka śmiało obnaża rodzinne sekrety, bezlitośnie wytyka błędy w budowaniu relacji, bez sentymentów zestawia los jednostki w konfrontacji z żywiołem wielkiej historii.

Punktem wyjścia dla fabuły jest przyjazd młodej bohaterki do rodzinnego domu w Kraju Basków. Kobieta zostawia na jakiś czas ułożone madryckie życie i dany jej czas wykorzystuje, aby zarejestrować wspomnienia umierającej babki. Gdzieś pomiędzy musi stawić czoła trudnej relacji z matką, z którą nie widziała się od lat. Związek między kobietami zmienia się w rytmie przyptyków i odpływów wspomnień, budujących odmienny dla każdej obraz rodzinnego domu. Im dłużej mierzą się z przeszłością, tym mocniej uświadamiają sobie, że stanowią integralną część świata, od którego próbowały się zdystansować.

Napisana pięknym, poetyckim językiem proza Aroy Moreno Durán podkreśla, że choć należy pamiętać o przeszłości, nie można zapominać o teraźniejszości. Bardzo emocjonalna, ale jednocześnie wyważona powieść, z którą kontakt o wartościowe czytelnicze doświadczenie.

| Tomasz Radochoński

AROA MORENO DURÁN
ODPŁYW
tł. Katarzyna Okrasko
Wydawnictwo Literackie | Kraków 2023

Uniwersum Agaty Puwalskiej

Poetka ukończyła studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim. Mieszka w Węgrzcach pod Krakowem. Jest redaktorką kwartalnika „KONTENT”, w którym prowadzi autorski cykl „Skladam ogień”.

Agata Puwalska jest autorką tomów wierszy *haka!* (Biuro Literackie, 2021) oraz *Paranoia Bebop* (Wydawnictwo KONTENT, 2022). W 2024 roku ukazały się jej kolejne książki: poemat pozoru *Funky Forest* (Stowarzyszenie Pisarzy Polskich Oddział w Łodzi) i tom wierszy *Otwarte światy* (Katalog Press). Publikowała m.in. w „Dwutygodniku”, „Znaku”, „8. Arkusza Odry”, „Stonerze Polskim”, a także w kwartalniku „KONTENT”. Tłumaczy z języka portugalskiego, a jej wiersze przekładane były na języki ukraiński, hiszpański, duński i łotewski. Uczestniczy w spotkaniach Krakowskiej Szkoły Poezji im. Aleksandra Fredry.

Agata Puwalska to doceniana poetka. Debiutowała w almanachu *Półów. Poetyckie debiuty 2019*. Jest laureatką XXVIII Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego oraz 40. Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Haliny Poświatowskiej, a także XXVII Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Rafała Wojaczka i XXVII Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Marka Hłaski. Dwukrotnie otrzymała Nagrodę Krakowa Miasta Literatury UNESCO.

Twórczyni podejmuje zagadnienia doznania jako specyficznej formy poznania rzeczywistości. Widzenie i indywidualne postrzeganie tworzą poetyckie uniwersum, które ma charakter otwarty. To wszystko pozwala dostrzec detale, które umykają podczas zwykłej obserwacji. Poetka nietypowo organizuje przestrzenie

tekstowo-literackie. Rezygnacja z utartych schematów daje odbiorcy możliwość swobodnej interpretacji.

Agnieszka Sokołowska na łamach magazynu społeczno-poetyckiego „Zakład” opisuje twórczość autorki: „Być może w istocie jest tak, że Puwalska kreśli mapę umysłu i ukazuje, że ludzki organizm również jest swego rodzaju otwartym światem. Przejawem tej strategii jest skupienie się na procesach zachodzących w ciele oraz stanach psychologicznych: przepływie myśli, śnie, oddychaniu, odczuwaniu. Wprawdzie jest to świat wewnętrzny, któremu trudno przypisać materialne i przestrzenne właściwości, ale właśnie «miejsca, które nie istnieją, to gwarancja jakości»”.

| Ludmiła Guzowska

Fot. z archiwum Agaty Puwalskiej

betonowe śmigło

mózg odbiera świat na najwyższych obrotach szybujące
żółwie wygase meduzy fale zamiast twarzy

tło staje się bohaterem – byłoby poważnym błędem
nie zgłosić się na ochotnika kiedy każdy kontur to odrębna
warstwa zielona furtka pod bluszczem drzwi raz mniejsze raz większe

na czole pot w skroniach poszukiwanie odniesienia – jest ich wiele naraz
wszystkie skaczą do oczu zwielokrotnione

spadają –
promyki rzęsy światła korytarze bez dna do których nie ma dostępu

zostało się w odłączonym a bezruch napiera nie pozostaje nic

innego. tylko ruszyć przestrzeń w burzy śpiewające ptaki

dźwięk czarnej dziury

wypiętrzenie zmysłów ciągła praca kolizji

u podstaw chaosu też leży równanie:
krzywa płatków śniegu schemat wodospadu

w moim śnie niebawem

nagła strata mocy wypiętrzenie zmysłów ciągła praca kolizji

Dzieje się w Krakowie

Krakowskie
Forum Kultury

**AKADEMIA MŁODEGO TEATROLOGA –
EDYCJA WIOSENNA | TEATR LALA BAJA:
KURA KOKOLINA I TAJEMNICZE JAJO |
WARSZTATY TEATRALNE**
11 maja (niedz.), 10.00–11.00 i 11.00–
12.00, Sala Teatralna, KFK,
ul. Mikołajska 2

Mały rogaty stwór, który wyklął się we współczesnym świecie, próbuje znaleźć odpowiedź na pytanie, kim właściwie jest. Przedstawienie powstałe z miłości do dziecięcej wyobraźni może sprawić, że nawet rodzice odnajdą część siebie w historii opowiedzianej puszystymi kostiumami, wykonywanymi na żywo piosenkami, tańcem-dreptańcem, kurzą choreografią i solidną dawką humoru. Po spektaklu zapraszamy dzieci na warsztaty, które pomogą radzić sobie z treścią i rozwinąć wyobraźnię, a także poznać teatr od strony aktora i własnoręcznie zrobić kukiełkę.

**Spektakl familijny i warsztaty dla dzieci
od 3 do 10 lat.**

Wstęp wolny! Obowiązują wejściówki.

Info: 575 885 645, fundacja.wachlarz.kul-tury@gmail.com

Organizatorem wydarzenia jest Fundacja Wachlarz Kultury. Projekt finansowany ze środków Miasta Krakowa.

* * *

**WYSTAWA: Fatal Gift of Beauty/ Fatalny Dar
Piękna Marcina Krawczuka**

16 maja (pt.), 18.00 – wernisaż

**12–30 maja (pon.–pt.), 10.00–17.00 –
wystawa**

Sala z Widokiem, KFK, ul. Mikołajska 2

Refleksja artysty na temat postępujących uniformizacji, komercjalizacji i globalizacji – zjawisk nieuchronnych. Każdy z nas jest ich mniej lub bardziej aktywnym uczestnikiem. Prezentowane obrazy uwikłane są w przeróżne konteksty. Nawiązują do znanych motywów kulturowych, stanowiąc niejeden komentarz do otaczającej nas rzeczywistości i bieżących wydarzeń politycznych oraz społecznych. Mogą odnosić się estetycznie do obrazów znanych odbiorcy z codziennego życia, poprzez zaskakujące elementy składające do rozważań – czy mamy do czynienia

w konkluzji z tym, co fatalne i nieuniknione, czy też w każdej sytuacji jest nadzieja na optymizm? Elementy oniryczne i symboliczne w obrazach łączą się, tworząc i przestrzeń do interpretacji, i zarazem zachętę do introspekcji oraz zadawania pytań bądź bezpośrednich estetycznych odczuć.

Marcin Krawczuk ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Pradze w pracowni malarstwa pejzażowego.

Wstęp wolny!

* * *

XXXIII FESTIWAL LETNIE KONCERTY ORGANOWE: Recital inauguracyjny na zrekonstruowanych organach renesansowych – Dariusz Bąkowski-Kois

31 maja (sob.), 16.00, Opactwo OO. Benedyktynów w Tyńcu, kościół św. Piotra i Pawła

Wstęp wolny!

OID
Apteka
Designu

WYSTAWA: Podszepty. Typographic Horror Story

Wystawa Pawła Krzywdziaka i Mai Starakiewicz prezentuje proces powstawania eksperymentalnego kroju pisma, który był dla autorów pretekstem do zmierzania się z własnymi postakademickimi demonami i próbą dowartościowania wszystkiego, co oślizgłe, mętne i kolczaste.

Paweł Krzywdziak (jak sam mówi, „niezdecydowany, czego bardziej nie znosi – sztuki czy designu – więc zajmuje się jednym i drugim”) i Małgorzata Starakiewicz (przedstawiająca się jako „Starsza Specjalistka od Śmiesznych Robaków w kolektywie Grupa Robocza”), wykładowcy krakowskiej ASP, w 2023 roku rozpoczęli pracę nad nowym krojem pisma, który z jednej strony stanowi rozwinięcie rysunków Mai (polujące na to, co „niepokojące, dziwaczne i groteskowe”) z drugiej zaś pozwala Pawłowi na „profaniczne systematyzowanie rzeczywistości i tego, co poza nią”.

Efektom tych prac są formy absurda i zarazem „post-typograficzne”, z prototypami literoidalnych figurek kolekcjonerskich włącznie. Wystawa w Aptece Designu, która miała już swoją odsłonę w Gdyni, prezentuje efekty tego procesu, o czym twórcy z pewnością opowiedzą w trakcie poprzedzającego wernisaż spotkania.

**Wernisaż 9 maja, 18.00, wystawa czynna
w godzinach otwarcia Aptece Designu do
25 maja.**

Wstęp wolny!

* * *

20 maja, 18.00

Jak działać w mieście, od pomysłu do realizacji (case study Traffic Design)

Traffic Design to organizacja od kilkunastu lat działająca w przestrzeni publicznej. Zajmujemy się sztuką i dizajnem, współpracujemy z artystkami i artystami oraz osobami z różnych dziedzin projektowania. Nasze realizacje można oglądać w różnych miastach w Polsce i za granicą, ale główną przestrzenią interwencji jest Gdynia, gdzie prowadzimy również galerię i pracownię edukacyjną. Spotkanie będzie prezentacją różnych form działania w mieście, również w kontekście procesu: od pomysłu do realizacji. Wejściówki (darmowe) na KBFBilety.krakow.pl

Spotkanie z Tymoteuszem – prawdziwym misiem!

Kiedy moja wnuczka Nela powiedziała: „Dziadku, zabierz mnie do teatru”, natychmiast spojrzałem na repertuar Teatru Groteska. Wszak tam trzeba zaczynać swą miłość, a może pasję, do teatru. *Miś Tymoteusz* to spektakl legendarnego artysty lalkarza Jana Wilkowskiego zaadaptowany przez Sandrę Szwarc. Kiedy miałem tyle lat co Nela, z pasją oglądałem niedzielne spotkania z Janem Wilkowskim i jego *Ułq z I B* (ktoś jeszcze pamięta?) w telewizorze, jeszcze

czarno-białym. Teraz było kolorowo, choć też jak w telewizorze.

W bajecznym domku mieszkają misie – mały Tymoteusz, niezwykle gaduła ciekawy świata, i duży Tymoteusz – tato, który przystępuje do przyrządzania jajecznicy. Niestety brakuje jajka i mały Tymoteusz zostaje wysłany do sklepu po jedno jajko. Wędrownika jest pełna przygód. Poznaje bezdomnego, niezwykle radosnego i pomocnego psa, z którym się zaprzyjaźnia. Wesoła Kura, która sprzedaje mu jajko, okazuje się zaprzyjaźniona z misiem. Jest dużo muzyki, prostych i wpadających w ucho piosenek. Na scenie ciągle coś się dzieje, śpiewa ptak, gadająca kamera rejestruje wydarzenia

Fot. Janusz M. Paluch

w domku misiów, a od czasu do czasu ożywa też lodówka. I dziecięca – ale nie tylko – widownia żywo reaguje na poczynania aktorów animujących lalki typu *muppet*. Długie oklaski rozgorączkowanej publiczności – tej małej i tej dużej, która znowu poczuła się o te kilkadziesiąt lat młodziej...

„Podobało się?” – pytam mych wnuczek. „Bardzo!” – mówią zgodnym chórem Nela i Kaja. Mnie też, zatem zachęcam do spotkania z misiami Tymoteuszami!

I Janusz M. Paluch

Fot. Janusz M. Paluch

FISZKI (089.3)

Matka tka?

Nie ma relacji bardziej pierwotnej, biologicznej i oczywiście, a zarazem problematycznej, podważonej i uznanej wręcz za źródło wielu traum przez pewne nurty refleksji psychologicznej jak relacja dziecka z matką. Ale też nakładają się na więzi naturalne przeróżne interpretacje, nieraz bardzo splątane.

Ta pierwotność słowa i pojęcia, wywołującego się w naszej indoeuropejskiej rodzinie językowej od dziecięcego *ma*, oczywiście podwajanego, z przyrostkiem *-ter*

(greckie *mētēr*, łacińskie *mater*, staropolskie *mać*, dopełniacz: *macierze*), nie powstrzymała jednak wielu pisarzy od fantazji etymologicznych. Na przykład takiej, że słowo *matka* oznacza, iż „co ma, to tka, czyli daje, wtyka, dzieciom”. Niby racja, zwłaszcza potwierdzają ją ci, którzy po Świętach Wielkanocnych przywieźli torby pełne stoików od swojej mamusi.

Przypisywano tę myśl barwnemu i niezbyt pobożnemu franciszkaninowi, skądinąd prawnukowi Ludwika Justusa Decjusza (kolegi Kochanowskiego, który mieszkał w Willi Decjusza na Woli Justowskiej tak właśnie zwanej od jego imienia).

Przestudiowanie wydanego w Krakowie w 1633 roku dzieła jego autorstwa *Wywód jedynowłasnego państwa świata, w którym pokazuje X. Wojciech Dębołęcki z Konojad (...), że Język Słowiański pierwotny jest na świecie potwierdziło, że owszem, podobnym sposobem wywodził *Jadama* właśnie (bo mu Bóg rzekł w raju: „Ja dam tobie...”) czy *Babilon* zwał *Babimfonem*, bo Noego żona „babą im była”, ale etymologię „Matka, niby Ma, tka, Dzieciom” zawdzięczamy sarmackiemu encyklopedyście Benedyktowi Chmielowskiemu, bohaterowi *Ksiąg Jakubowych* Olgi Tokarczuk. Frazę „matka tka” wykorzystał zaś Jeremi Przybora w piosence *Dziecię tkaczy*, ale to jeszcze inna historia.*

I Artur Czesak

POMNIKI HISTORII

Wąchock

Niewielki Wąchock kojarzy się przede wszystkim z cysterskim klasztorem, jedyną na ziemiach polskich bezpośrednią filią francuskiego opactwa w Morimond. Jest zaliczany do najwspanialszych obiektów romańskich w Polsce. Zbudowany został na przełomie XII i XIII w. z fundacji biskupa krakowskiego Gedeona. Różne były koleje losu tego monumentu. Czasy świetności

Kapitułarz klasztorny, fot. Michał Grychowski

Opactwo cystersów, fot. Michał Grychowski

opactwa przeplatały się z okresami upadku spowodowanymi przez najazdy tatarskie, inwazję księcia Siedmiogrodu oraz kasatę klasztoru przez władze carskie. Za każdym razem podnosił się z kryzysu, odzyskiwał blask i powracał do spełniania swego przeznaczenia. Szczęśliwie dla zwiedzających całkiem spora część obiektu zachowała się w pierwotnym stanie, dzięki czemu możemy się zachwycać autentyzmem i pięknem romańskich krużganków, fraterni, kapitułarza oraz refektarza. Architektura budowli odnosi się do założeń sformułowanych przez św. Bernarda z Clairvaux, mnicha i doktora Kościoła, według którego świątynie cysterskie powinna cechować prostota, wręcz surowość architektoniczna, a estetyka budowli winna być podporządkowana funkcji miejsca modlitwy i pracy. Centrum obiektu stanowi orientowany, trzynawowy kościół zbudowany na planie krzyża tacińskiego, którego prezbiterium otaczają kaplice boczne. Jego elewację wykonano z ciosów piaskowca układanych w dwubarwne

pasy. Wnętrze budowli zdobią osiemnastowieczne polichromie przedstawiające dzieje cystersów w Wąchocku. Od południa do kościoła przylega czworoboczny klasztor. Ważnym aspektem funkcjonowania zakonu, oprócz oczywiście modlitewnej, była działalność edukacyjna i gospodarcza, która wpływała na rozwój całego regionu. Zakonnicy wprowadzali nowatorskie metody w rolnictwie i rzemiośle, zakładali kopalnie. Te później stały się zalążkiem Staropolskiego Okręgu Przemysłowego.

Wąchock to nie tylko ten wyjątkowy zabytek i wizytówka miasta. To także, jak donosi nasz człowiek z Wąchocka, atrakcyjne tereny spacerowe nad zalewem i oczywiście pomnik sołtysa oraz Aleja Humoru z dowcipami o mieście i sławnym przedstawicielu lokalnej władzy. Ale to już zupełnie inna bajka...

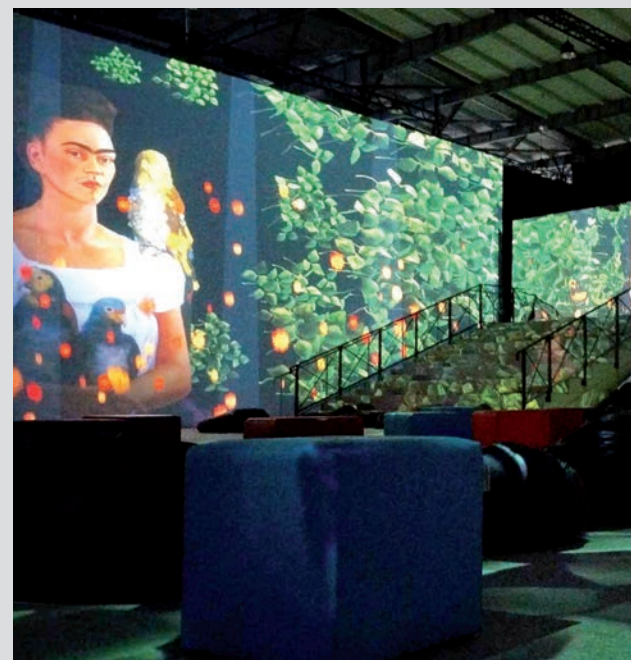
| Anna Grychowska

WYSTAWY

Frida Immersive

Frida Kahlo nadal fascynuje, to jedna z najsłynniejszych artystek XX wieku. Kolejna wystawa z cyklu multimedialnych usytuowana jest w Hangarze Czyżyny i zaaranżowana z rozmachem, emanuje feerią żywych barw i licznych atrakcji angażujących większość zmysłów. Tu możemy zanurzyć się w przeżyciach tej meksykańskiej artystki, pełnych bólu i pasji, poznać jej biografię, twórczość, stroje, biżuterię i zdjęcia, obejrzeć film oparty na autentycznych nagraniach. Wiele reprodukcji obrazów – aż 60% – znajduje się w prywatnych kolekcjach, tu mamy sposobność zobaczyć je zestawione w rzeczywistych rozmiarach. Prezentowane sukienki to ręcznie haftowane stroje pochodzące z południa Meksyku,

z tych samych wiosek, w których kupowała je Frida. Zgromadzona biżuteria w jej ulubionym stylu, który prezentowała na co dzień. Możemy skorzystać z przewodnika, skanując kod QR, zrobić z selfie w zaaranżowanych kąciach i pokoikach, a wszystko to w asyście nastrojowej meksykańskiej muzyki. Wystawie towarzyszy, jako uzupełnienie, prezentacja meksykańskich grafik oraz obrazy i fotogramy polskich artystów zainspirowanych tą nietuzinkową artystką – dzieła Krystyny Piotrowskiej, Tomasa Tobolewskiego, Agnieszki Sandomierz, Bartosza Iwana. Przykuwa uwagę piękny cykl Katarzyny Chmury i Martyny Kliszewskiej „Portret wielokrotny Fridy”. Jednakże najbardziej widowiskowa część wystawy

to przepiękny i poruszający pokaz multimedialny, podczas którego poznajemy tragiczne losy jej życia, wypadki pełne cierpienia i fascynację osobą artysty, nauczyciela, partnera i męża Diega Riverę, którego darzyła bezgraniczną miłością, choć była to miłość trudna i nieszczęśliwa. W wielkiej przestrzeni możemy usiąść na pufach, a nawet położyć się wygodnie na ogromnych siedziskach i wejść w zaczarowany świat Fridy pełen efektownych motywów i obrazów przekształcających się na naszych oczach jak w kalejdoskopie, gdzie piękny ciepły głos lektorki zabiera nas w rodzaj mentalnej podróży po życiu i emocjach artystki. Wystawa

potrwa do 22 czerwca, więc spieszcie czym prędzej, aby jej nie przegapić i napełnić się kolorami, egzotyką i wrażeniami... Dodatkową atrakcją są pamiątki i gadżety w postaci: plakatów, reprodukcji, książek, sukienek, szali, koszulek, toreb, plecaków, poduszek, kubków, magnesów, zakładerek z wydrukami obrazów, które będą przypominać to fantastyczne przeżycie i postać wspaniałej artystki, której maksyma życiowa brzmiała: „Ostatecznie jesteśmy w stanie znieść o wiele więcej, niż nam się wydaje”.

| Barbara Zajączkowska

Kalendarium wydarzeń kulturalno-edukacyjnych

wydarzenia dla dzieci

wydarzenia w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”

KOLOROWE PTAKI

5 maja, godz. 16:00–18:30

Filia nr 6, al. I. Daszyńskiego 22, tel. 12 423 24 26

Warsztaty upcyklingowe dla dzieci w wieku od 3 do 10 lat wraz z ich opiekunami. Uczestnicy wykonają z włóczki, materiału, papieru i gałązek kartonowe ptaki do zawieszenia w domu.

LEŚNA BIBLIOTEKA

5 maja, godz. 16:00

Filia Teatralna (nr 55), os. Teatralne 25, tel. 517 377 255

Zajęcia literackie wokół książki *Basia i jej mali pacjenci. Sekrety biblioteki* Anieli Cholewińskiej-Szkolik. Uczestnicy porozmawiają o przeczytanym fragmencie książki oraz spróbują wyobrazić sobie bibliotekę przyszłości.

DYSKUSYJNY KLUB KOMIKSU #10

5 maja, godz. 17:00–19:00

Filia nr 31, Punkt biblioteczny, ul. Zachodnia 7/3a, tel. 797 024 021

Wydarzenie skierowane do wszystkich, którzy chcą rozmawiać o komiksach, wymieniać się opiniami, poznać innych fanów komiksów oraz bogatą ofertę tytułów dostępnych w bibliotece. Tematem przewodnim będą nowe komiksy – amerykańscy superbohaterowie, klasyka frankońskiego komiksu, liczne serie dla dzieci i młodzieży, a także coś dla miłośników mangi. O tym, co warto przeczytać, a także co komiksowego będzie się działo w Krakowie w najbliższym czasie, opowie prowadzący spotkanie.

ZAKŁADKA DO KSIĄŻKI

5 maja, godz. 17:00–18:30

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Warsztaty haftu matematycznego dla dzieci w wieku powyżej 7 lat. Uczestnicy wykonają artystyczne zakładki do książek. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56.

O KRAKOWIE – WERNISAŻ WYSTAWY

6 maja, godz. 12:00

Filia nr 27, ul. Królowej Jadwigi 37b, tel. 12 411 92 74, 797 301 016

Wernisaż wystawy prac plastycznych uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej, mieszczącego się przy ul. Królowej Jadwigi 81 w Krakowie. Wystawione obrazy prezentują różne style i wykonane są w różnych technikach plastycznych. Przedstawiają Kraków, jego zwyczaje i symbolikę. Odświeżają talent i wrażliwość twórców, zapraszają do spotkania w magicznym mieście.

WERNISAŻ WYSTAWY HAFTOWANYCH ZAKŁADEK DO KSIĄŻEK

6 maja, godz. 17:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Wernisaż wystawy haftowanych zakładerek do książek przygotowanych przez Stowarzyszenie Miłośników Tradycyjnego Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „LUD-Art” działające przy Muzeum Etnograficznym im. Seweryna Udzieli w Krakowie. Stowarzyszenie skupia przedstawicieli różnych pokoleń, środowisk i zawodów, których łączy zamiłowanie do rękodzieła.

TARNINA, RENESANS I MASZKARONY – SZLAKIEM ARCHITEKTURY, HISTORII I KULTURY W TARNOWIE

6 maja, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7, tel. 12 644 40 72

Prelekcja dotycząca Tarnowa. Uczestnicy poznają historię miasta, zobaczą zdjęcia zabudowy, wysłuchają anegdot i ciekawostek. Przedstawione zostaną wybitne postacie, które miały wpływ na rozkwit miasta i działalność tarnowian.

WOJCIECH HABELA MUZYCZNIE

6 maja, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, podczas którego zaprezentowana zostanie płyta Wojciecha Habeli *Lwowskie krajobrazy serdeczne*. Spotkanie poprowadzi Kamil Stefan Woźniak.

W ŚWIECIE FARAONÓW

7 maja, godz. 16:00–18:45

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Biblioteczna gra terenowa dotycząca kultury i wierzeń starożytnego Egiptu. Uczestnicy zabawią, podzieleni na drużyny, odwiedzą kilka miejsc na terenie Dzielnicy VII, gdzie wykonają zadania oraz rozwiążą zagadki. Aktywni gracze otrzymają nagrody. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 25 od 16 kwietnia do 2 maja.

ZAPROSZENIE DO ŚWIATA POETYCKICH WZRUSZEŃ

7 maja, godz. 17:00

Filia Pod Kawką (nr 44), ul. Spółdzielców 3, tel. 797 024 014

Spotkanie autorskie z Małgorzatą Polzer na temat debiutanckiego tomiku poetyckiego *My*. Wiersze wyrażają egzystencjalny niepokój oraz subtelną tęsknotę za autentycznym

przeżywaniem chwili. Urodzona w Stalowej Woli artystka od wielu lat związana jest z Krakowem, także jako przewodniczka turystyczna po kulturze i historii miasta.

OD BIBLIOTECZKI JASIA DO BIBLIOTEKI JANA MATEJKI

7 maja, godz. 17:00

Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4, tel. 12 202 06 50

Wykład z pokazem multimedialnym dla dzieci od 6. roku życia oraz młodzieży. O Janie Matejce opowie Marta Kłak-Ambrożkiewicz – kustosz Domu Jana Matejki, oddziału Muzeum Narodowego w Krakowie.

ABC HAFTU

7 maja, godz. 17:00–19:00

Filia nr 47, os. Dywizjonu 303 nr 1, tel. 12 647 28 85

Pierwsza część dwuetapowego spotkania dotyczącego haftu. Uczestnicy obejrzą prezentację multimedialną *Historia haftu i rodzaje ściągów na przykładach polskich strojów ludowych* oraz wykonają wzornik wybranych ściągów hafciarskich. Spotkanie poprowadzi Katarzyna Gąsiorczyk, sekretarz Stowarzyszenia Miłośników Tradycyjnego Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „LUD-Art” działającego przy Muzeum Etnograficznym im. Seweryna Udzieli w Krakowie. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024. Spotkanie organizowane w ramach cyklu „Desant w Bibliotece Kraków, czyli spotkania na Dywizjonu”. Zapisy przez formularz dostępny na stronie internetowej Biblioteki Kraków. W ciągu 3 dni roboczych zostanie wysłane potwierdzenie na adres e-mailowy podany w zgłoszeniu.

WIOSENNA DEKORACJA

7 maja, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Zajęcia plastyczne dla dzieci od 4. roku życia. Uczestnicy, korzystając z różnych materiałów plastycznych i kreatywnych, wykonają wiosenne ozdoby przedstawiające ptaki w gnieździe. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

SPOTKANIE OTWARTEGO KOŁA AUTORÓW PRZY KRAKOWSKIM ODDZIALE ZWIĄZKU LITERATÓW POLSKICH

7 maja, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie połączone z czytaniem utworów napisanych przez członków Koła, refleksjami

i rozmowami na temat przeczytanych utworów z uwzględnieniem inspiracji twórczych oraz wymianą doświadczeń i uwag o doskonaleniu warsztatu pisarskiego. Spotkanie poprowadzi Danuta Perier-Berska – opiekunka Koła.

OPOWIEŚCI FOTOGRAFISTÓW

7 maja, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Gościem Ewy Kozakiewicz będzie Paweł Łabaj zafascynowany od lat światem przyrody. Podczas spotkania odbędzie się rozmowa na temat technik fotografowania przyrody, szczególnie ptaków, oraz pokaz najciekawszych zdjęć Pawła Łabaja popartych komentarzem autora.

STUDIUM KRUCHOŚCI ŻYCIA

8 maja, godz. 11:00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

Dyskusja czytelnicza wokół prozy poetyckiej Han Kang *Biała elegia*. Autorką książki jest południowokoreańska pisarka, laureatka nagrody International Booker Prize for Fiction za powieść *Wegetarianka* oraz laureatka Literackiej Nagrody Nobla w 2024 roku.

PROF. DR TADEUSZ SEWERYN (1894–1975) CZŁOWIEK WIELU MOŻLIWOŚCI

8 maja, godz. 12:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Sylwetkę prof. dr. Tadeusza Seweryna, długoletniego dyrektora Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie, przedstawemerytowany pracownik Muzeum Krystyna Reinfuss-Janusz.

LATAWIEC – LIST. RODZINNE WARSZTATY TWORZENIA LATAWCÓW I PREMIERA SPACEROWNIKA PRĄDNICKIEGO

8 maja, godz. 17:00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Z okazji premiery książki *Spacerownik prądnicki*. Książka do działania Biblioteka Kraków i Rada Dzielnicy IV Prądnik Biały zaprasza na wyjątkowe warsztaty rodzinne inspirowane twórczością Marii Pinińskiej-Bereś – rzeźbiarki, performerki i mieszkanki Prądnika. Publikacja Zofii Ozaist-Zgodzińskiej – historyczki sztuki i menadżerki kultury – zawiera, m.in. instrukcję, jak samodzielnie zbudować taki latawiec, jaki artystka puszczała z północnym wiatrem, z Prądnika do Krakowa. Właśnie to zrobimy wspólnie podczas spotkania! Wyobraźmy sobie, że wiatr sam wybiera, jak dotrze do adresata wiadomości. Tę poetycką wizję zrealizowała Maria Pinińska-Bereś w swojej pracy *Latawiec-list*, która łączyła sztukę z siłami natury i stała się manifestem wolności, kreatywności oraz siły własnego głosu. W duchu tej idei stworzymy własne latawce i zastanowimy się, co chcemy przekazać światu – a co wolimy wyszeptać tylko wiatrowi... Zapraszamy uczestników i uczestniczki w każdym wieku, zwłaszcza dzieci w wieku 6–12 lat. Warsztaty poprowadzi autorka *Spacerownika prądnickiego*.

Wydarzenie jest związane z projektem Ekomuzeum Prądnika – inicjatywą łączącą lokalną historię, sztukę, przyrodę i wspólne działania mieszkańców. Zapisy przez formularz dostępny na stronie www.biblioteka.krakow.pl.

WYZNANIA MUZEALNICZKI. HISTORIE – WSPOMNIENIA – IMPRESJE

8 maja, godz. 17:00–19:00

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Spotkanie autorskie z Lucyną Bełtowską – wieloletnim kustoszem i kuratorem wystaw muzealnych. Gościńi jest związana z Uniwersyte-tem Jagiellońskim, a w szczególności z Muzeum Collegium Maius. Została odznaczona Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi. Jest autorką pozycji *Monę Lisę tanio sprzedam, Ze sztalugi i klawiatury, czyli obrazy i słowa Lucyny Bełtowskiej*.

SAMOLOTOWY ZAWRÓT GŁOWY – NAJSZYBSZE, NAJWIĘKSZE, NAJCIEŹSZE

8 maja, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Czy zastanawialiście się kiedyś, jakie są największe i najszybsze samoloty? Z jakich materiałów są zrobione? Na te i wiele innych pytań odpowie- dzą pracownicy Centrum Edukacji Lotniczej Kraków Airport podczas interaktywnych zajęć. Zajęcia dla rodzin z dziećmi realizowane w cyklu „Biblioteczny terminal”. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56.

SPOTKANIE AUTORSKIE Z JOANNĄ SZARAŃSKĄ

8 maja, godz. 18:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie z Joanną Szarańską, autorką poczyt- nych powieści obyczajowych z wątkiem kome- diowym, skierowanych do szerokiego grona od- biorców. Uczestnicy porozmawiają z autorką o potrzebie literatury przynoszącej radość i uko- jenie, poznają jej inspiracje oraz dowiedzą się, czy są takie tematy, których nigdy nie poruszy w swoich powieściach. Wydarzenie finansowa- ne ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024.

BIBLIOTEKA W PLENERZE

9 maja, godz. 16:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01,
Smoczy Skwer w Parku Dąbie

Spotkanie dla dzieci przygotowane na Smoczym Skwerze w Parku Dąbie. Uczestnicy wysłuchają opowiadania o wiośnie, wykonają wspólną pracę plastyczną oraz wezmą udział w zabawie z wykorzystaniem chusty animacyjnej. Wszyscy biorący udział w spotkaniu otrzymają pamiątkowe zakładki, a najaktywniejsi – drobne upominki. W przypadku niekorzystnych warunków po- godowych wydarzenie zorganizowane zostanie w Filii nr 7.

W ŚWIECIE FARAONÓW

9 maja, godz. 16:00–18:45

Filia nr 26, ul. B. Komorowskiego 11,
tel. 797 301 003

Biblioteczna gra terenowa dotycząca kultury i wierzeń starożytnego Egiptu. Uczestnicy zaba- wy, podzieleni na drużyny, odwiedzą kilka miejsc na terenie Dzielnicy VII, gdzie wykonają zadania oraz rozwiążą zagadki. Aktywni gracze otrzy- mają nagrody. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 26 od 16 kwietnia do 2 maja.

DZIECIŃSTWO TATY OLI

9 maja, godz. 17:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Spotkanie Klubu Słuchającego Malucha, czy- li głośne czytanie dla dzieci w wieku do 7 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentu książ- ki Thomasa Brunströma *Kiedy tata Oli był mały* i zastanowią się, czy wszystkie jego historie z dzieciństwa wydarzyły się naprawdę. Dzieci poznają także inne książki z serii np. *Tata Oli nie umie przegrywać*, *Z tatą Oli na biwaku*, *Tata Oli jest chory*. Chętni wykonają pracę plastyczną i obej- rzą książki sensoryczne.

DINOZAUROWE SPOTKANIE DLA NAJMŁODSZYCH

9 maja, godz. 17:00

Filia nr 11, ul. Bosaków 11, tel. 12 411 96 03

Warsztaty dla dzieci. Uczestnicy poznają róż- ne gatunki dinozaurów, obejrzą książki związa- ne z tematem spotkania, wezmą udział w zaba- wie ruchowej. W drugiej części spotkania, wraz z rodzicami, wykonają pracę plastyczną – szkie- let dinozaura.

LAS – WERNISAŻ WYSTAWY

9 maja, godz. 17:30

Filia nr 3, pl. J. Nowaka-Jeziorańskiego 3,
tel. 12 618 91 81

Wernisaż prac autorów z Pracowni Malowan- ko. Spotkanie jest zaproszeniem do zanurzenia się w artystycznym świecie, gdzie każdy obraz jest jak ścieżka prowadząca w głąb twórczej wy- obraźni.

KUNDLE – SPOTKANIE AUTORSKIE Z KATARZYNĄ GRONIEC

9 maja, godz. 18:00

Filia nr 47, os. Dywizjonu 303 nr 1,
tel. 12 647 28 85

Spotkanie z Katarzyną Groniec wokół książki *Kundle*. Jest to debiut literacki autorki opowia- dający historię mieszkańców małego miasta na Śląsku, w którym splatają się losy różnych spo- łeczności. Katarzyna Groniec otrzymała za nią Nagrodę Specjalną im. Witolda Gombrowicza i została nominowana do Nagrody Literackiej Gdynia oraz Nagrody Conrada. Spotkanie po- prowadzi Georgina Gryboś. Wydarzenie finan- sowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024. Spotkanie orga- nizowane w ramach cyklu „Desant w Bibliotece Kraków, czyli spotkania na Dywizjonu”. Zapisy przez formularz dostępny na stronie interneto- wej Biblioteki Kraków. W ciągu 3 dni roboczych zostanie wysłane potwierdzenie na adres e-mailowy podany w zgłoszeniu.

(Z)RĘCZNIE

10 maja, godz. 9:15–13:45

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Cykliczne spotkanie dla osób zainteresowanych poznawaniem różnych technik prac ręcznych – dzierganiem na drutach, szydełkowaniem, fry- wolitką lub haftem. W luźnej i niezobowiązującej atmosferze wzajemnej współpracy uczestnicy o zróżnicowanym poziomie umiejętności wy- mieniają się doświadczeniem, prezentują swoje prace, omawiają nowe włóczki i projekty.

GRA-MY!

10 maja, godz. 10:00–13:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Rozgrywki gier planszowych dla młodzieży od 13. roku życia. Uczestnicy poznają gry planszowe, które rozwijają myślenie, uczą współpracy i pozwalają miło spędzić czas w bibliotece.

DRZEWO SZCZĘŚCIA DLA MAMY

10 maja, godz. 11:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Warsztaty plastyczno-literackie dla dzieci. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki o mamie i z mamą w roli głównej. W drugiej części spotkania, przy użyciu szablonu drzewa i rozmaitych materiałów plastycznych, dzieci wykonają drzewka szczęścia dla swoich mam.

PAPIERNIE, FORTUNY I PRZYGODA. SPACER Z OKAZJI PREMIERY SPACEROWNIKA PRĄDNICKIEGO

10 maja, godz. 11:00

Filia Gotyk (nr 57), ul. ks. J. Meiera 16C, tel. 505 699 612

Biblioteka Kraków i Rada Dzielnicy IV Prądnik Biały, z okazji premiery książki *Spacerownik prądnicki. Książka do działania*, zapraszają na wyjątkowy spacer, podczas którego uczestnicy odkryją mniej znane historie i miejsca na północy Krakowa – na Prądniku. W czasie spaceru zajrzyemy do miejsc związanych z Jerzym Bińczyckim – legendarnym aktorem Narodowego Starego Teatru – i te, które odwiedził Joseph Conrad. Dowiemy się, co dla mieszkańców wsi Górka Narodowa zrobiła dawna właścicielka, i kim była Aniela Połomska, matka chrzestna większości dzieci z Witkowic przełomu XIX i XX wieku. Skąd wzięła się intrygująca nazwa „Papierni Prądnickich” i dla kogo papier miał znaczenie strategiczne? Nie zabraknie opowieści o pogranicza historii i legend – usłyszymy o poszukiwaniach ukrytych skarbów, o Wikingach i zagłębimy w zakamarki, które do dziś działają na wyobraźnię. Wycieczkę poprowadzi autorka *Spacerownika prądnickiego* – Zofia Ozaista-Zgodzińska, historyczka sztuki i menadżerka kultury. Wydarzenie jest związane z projektem Ekomuzeum Prądnika – inicjatywą łączącą lokalną historię, sztukę, przyrodę i wspólne działania mieszkańców. Zbiórka na przystanku tramwajowym „Górnickiego”. Meta w Filii „Gotyki”. Czas przejścia to około 1,5 do 2 godzin. Zapisy przez formularz dostępny na stronie internetowej Biblioteki Kraków. W ciągu 3 dni roboczych zostanie wysłane potwierdzenie na adres e-mailowy podany w zgłoszeniu.

SZCZĘŚCIE NA CZTERECH ŁAPACH

10 maja, godz. 11:00

Filia Gotyk (nr 57), ul. ks. J. Meiera 16C, tel. 505 699 612

Głośne czytanie dzieciom w wieku od 6 do 10 lat książki nagrodzonej Nagrodą Żółtej Cizemki. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki Zofii Staneckiej o charakternym jamniku oraz wykonają podobiznę bohatera książki z materiałów wtórnych.

LIST DLA MAMY

12 maja, godz. 16:00–18:30

Filia nr 6, al. I. Daszyńskiego 22, tel. 12 423 24 26

Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku od 3 do 10 lat z opiekunami. Uczestnicy, składając, kółując, wycinając i wyklejając, wykonają dla swoich mam koperty pełne kwiatów.

ZNANI ZA ŁADĄ

12 maja, godz. 17:00

Biblioteka Główna, Filia nr 3, 8, 15, 21, 22, 24, 40, Pod Kawką (nr 44), 46, 48, 50, Teatralna (nr 55), nr 56 (Oddział dla dorosłych), Kosmos (nr 58)

Podczas tegorocznego Tygodnia Bibliotek tradycyjnie znani artyści, pisarze i dziennikarze będą rozmawiać z czytelnikami o książkach oraz rekomendować im tytuły do lektury. Wspólnie z bibliotekarzami będą również wypożyczać i zwracać książki, audiobooki i gry planszowe. Doradzać czytelnikom będą: Jacek Bańka, Marta Bizoń, Marcin Daniec, Krzysztof Głuchowski, Georgina Gryboś, Katarzyna Janowska, Dominik Jaśkowiec, Magdalena Mazurkiewicz, Sławomir Mokrzycki, Zośka Papużanka, Barbara Sadurska, Andrzej Sikorowski, Ishbel Szatrawska, Łukasz Wojtusik, Leszek Wójtowicz. Szczegółowy plan dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

CRAFTEKA – DECOUPAGE

12 maja, godz. 17:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Spotkanie dla osób dorosłych zainteresowanych rękodziełem, plastyką i kreatywnym spędzaniem czasu. Podczas spotkania będzie można wykonać prace plastyczne w wybranej technice: decoupage, quilling, scrapbooking, iris folding, a także wymienić się z innymi uczestnikami pomysłami i doświadczeniami. Tematem spotkania będzie technika decoupage, uczestnicy będą mogli wykonać drewniane zakładki do książek i drewniane kolczyki. Można również przynieść własne przedmioty do ozdobienia.

RADYMENTIA. KRYSZTAŁ MOCY

12 maja, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór autorski Patrycji Wilgos, prezentacja książki *Radymenia. Kryształ mocy* oraz płyty *Nie muszę*. Patrycja Wilgos jest studentką Akademii Muzycznej w Krakowie, laureatką wielu ogólnopolskich konkursów wokalo-instrumentalnych, autorką piosenek, wielokrotnie wyróżnianą na festiwalach piosenki autorskiej, poetką oraz pisarką. Wydała tomik poezji *Po tamtej stronie lustra* oraz tom powieści z cyklu „Radymenia” oraz autorską płytę. Spotkanie poprowadzi Jolanta Maruszak.

DZIEŃ ŁĄKI

13 maja, godz. 15:00–18:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Indywidualne warsztaty plastyczne z bibliotekarzem lub rodzicem wspierające u dzieci małą motorykę. Najmłodsi wykonają kolorową łakę wykorzystując papier, bibułę i ozdobne dziurkaczki. Zajęciom towarzyszyć będzie wystawa książek o roślinach i mieszkańcach łąk.

TAJNIKI ROBOTYKI

13 maja, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Zajęcia dla dzieci od 6. roku życia. Uczestnicy wysłuchają krótkiej prezentacji o robotach i wezmą udział w zabawach z programowaniem robota edukacyjnego Photon. Zajęciom towarzyszyć będzie wystawa książek dziecięcych o robotach. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

ŚLADY NA LINII CZASU. ANTOLOGIA

13 maja, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Prezentacja publikacji z sylwetkami wszystkich obecnych członków Krakowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich oraz ich kolegów, którzy zmarli w ciągu ostatnich kilkunastu lat. W książce opublikowane zostały również utwory poetyckie i prozatorskie wszystkich przedstawionych w niej autorów. Prowadzenie: Danuta Sułkowska i Anna Pituch-Noworolska. Spotkanie literackie przygotowane przez Krakowski Oddział Związku Literatów Polskich.

DAWNO, DAWNO TEMU, CZYLI „ROZMOWA KWIATÓW NA ŁĄCE”

13 maja, godz. 17:00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Spotkanie z poetką Anną Gaudnik. Jej twórczość została doceniona w II Regionalnym Konkursie Twórczości Literackiej i Artystycznej Seniorów i Osób Niepełnosprawnych „Szlakiem pamięci historii, ludzi, miejsc i wydarzeń”.

SPOTKANIE Z AGNIESZKĄ STABRO

O MARII PAWLIKOWSKIEJ-JASNORZEWSKIEJ

13 maja, godz. 18:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Rok 2025 został ustanowiony rokiem Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Z tej okazji powstać poetki przybliży Agnieszka Stabro, autorka jej beletryzowanej biografii. Autorka nie tylko zaprezentuje uczestnikom mniej znaną twarz poetki, która wyłania się z jej świadectw autobiograficznych, czyli listów, pamiętnika i notatek dziennikowych, lecz również opowie o pracy własnej z rękopisami, które pozostawiła Pawlikowska-Jasnorzewska.

GŁOŚNE CZYTANIE I RYSOWANIE

14 maja, godz. 15:00–17:00

Filia nr 3, pl. J. Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618 91 81

Zajęcia dla dzieci do 6. roku życia. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki *Łoś i biblioteka na kółkach* Ingi Moore, a następnie wykonają ilustracje inspirowane opowiadaniem.

TAJNIKI ROBOTYKI

14 maja, godz. 15:30

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Zajęcia dla dzieci od 6. roku życia. Uczestnicy wysłuchają krótkiej prezentacji o robotach i wezmą udział w zabawach z programowaniem robota edukacyjnego Photon. Zajęciom

towarzyszyć będzie wystawa książek dziecięcych o robotach. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

CZYTAMY NA WIDOKU

14 maja, godz. 17:00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13 d, tel. 797 301 009
Zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci w wieku od 4 do 7 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentów opowiadania *Ogród dobrych słów* Doroty Bełtkiewicz, wezmą udział w zabawie ruchowej oraz wykonają motyla z papieru i materiałów kreatywnych. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 24.

SPOTKAJMY SIĘ W BIBLIOTECE

14 maja, godz. 17:00

Filia nr 16, ul. W. Eljasza-Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005
Spotkanie Klubu Słuchającego Malucha, czyli głośne czytanie dla dzieci do 6. roku życia. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki *Łoś i biblioteka na kółkach* Ingi Moore oraz opowiadania *Kot w bibliotece* zaprezentowanego techniką kamishibai. Chętni wykonają zakładkę do książki.

GŁOŚNE CZYTANIE I RYSOWANIE

14 maja, godz. 17:00

Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4, tel. 12 202 06 50
Głośne czytanie dla dzieci od 3. roku życia. Dzieci wraz z rodzicami wysłuchają opowiadań i wykonają do nich ilustracje.

ABC HAFTU

14 maja, godz. 17:00–19:00

Filia nr 47, os. Dywizjonu 303 nr 1, tel. 12 647 28 85
Druga część dwuetapowego spotkania dotyczącego haftu. Uczestnicy obejrzą prezentację multimedialną dotyczącą sposobów przenoszenia wzorów na materiał i wykonają pracę hafciarską – zakładkę do książki na podstawie wybranego wzoru haftu ludowego. Spotkanie poprowadzi Katarzyna Gąsiorczyk, sekretarz Stowarzyszenia Miłośników Tradycyjnego Rękodzieła Ludowego i Artystycznego „LUD-Art” działającego przy Muzeum Etnograficznym im. Seweryna Udzieli w Krakowie. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024. Spotkanie organizowane w ramach cyklu „Desant w Bibliotece Kraków, czyli spotkania na Dywizjonu”. Zapisy przez formularz dostępny na stronie internetowej Biblioteki Kraków. W ciągu 3 dni roboczych zostanie wysłane potwierdzenie na adres e-mailowy podany w zgłoszeniu.

WIOSENNA DEKORACJA

14 maja, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27
Zajęcia plastyczne dla dzieci od 4. roku życia. Uczestnicy, korzystając z różnych materiałów plastycznych i kreatywnych, wykonają wiosenne ozdoby przedstawiające ptaki w gnieździe. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

PO CO NAM WOLNOŚĆ?

– BAJKI FILOZOFICZNE

14 maja, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43
Zajęcia dla dzieci od 5. roku życia. Uczestnicy spotkania wysłuchają fragmentów bajek filozoficznych *Latawiec i motyl* i *Papuga kupca*, wezmą udział w rozmowie kierowanej i wykonają pracę plastyczną – motyla.

PSZCZOŁY – NASZE PASIASTE PRZYJACIÓŁKI

14 maja, godz. 17:00

Filia Gotyk (nr 57), ul. ks. J. Meiera 16C, tel. 505 699 612
Głośne czytanie dla najmłodszych w ramach cyklu spotkań Klubu Słuchającego Malucha. Z okazji Międzynarodowego Dnia Pszczoły uczestnicy wysłuchają fragmentów książki *Pszczola* Patricii Hegarty. Dzieci dowiedzą się, jakie ważne zadania pełnią te owady, i wykonają pracę plastyczną – pszczołkową zakładkę do książki.

KOTY, KOTKI, KOCURKI

14 maja, godz. 17:30

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15
Głośne czytanie dla najmłodszych w ramach spotkań Klubu Słuchającego Malucha. Uczestnicy wysłuchają fragmentu opowieści *Kotka Milusia* Eleny Molisani i Alessandra Sanny przedstawionej techniką kamishibai. Dzieci porozmawiają o najpopularniejszych rasach kotów, ich potrzebach i zwyczajach. Chętni wykonają pracę plastyczną – kota.

DEKOMPRESJE

14 maja, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260
Prezentacja tomiku *Dekompresje* Magdaleny Węgrzynowicz-Plichty – poetki, felietonistki, socjolożki, pedagogożki, redaktorki, wydawczyni. W latach 2011–2014 była prezeską Krakowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich. Spotkanie poprowadzi Grażyna Potoczek.

DOM SIÓSTR

19 maja, godz. 17:00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13 d, tel. 797 301 009
Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Uczestnicy omówią książkę *Dom sióstr* Charlotte Link. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 24.

WYPRAWA DO RADOŚCI

19 maja, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260
Wieczór autorski Grzegorza Raka – autora dramatów *Nasze święto*, monodramu *Wielkanoc*, komedii *Oni i misja*, opowiadań *Opowiadania nie tylko mazurskie* i powieści *Miłość w Rzecznowie*, *Puzzle polskie*, a także tekstów, recenzji i felietonów publikowanych w „Gazecie Wyborczej” i „Świętokrzyskim Kwartalniku Literackim”. Spotkanie poprowadzi Barbara Wrońska, oprawę muzyczną zapewni Marek „Babcia” Dubeltowicz i Maciej Jóźwik.

SPOTKANIE Z PAWŁEM BERĘSEWICZEM

21 maja, godz. 10:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86
Spotkanie członków Dyskusyjnego Klubu Książki z Pawłem Beręsewiczem – pisarzem, poetą, tłumaczem, laureatem Nagrody „Guliwera”, Nagrody Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego, autorem powieści, opowiadań i wierszy, np. *Mq-ciciel*, *Dziewięć czerwonych iksów*, *Skandal w stolicy nudy*, a także serii książek o przygodach rodziny Ciunków. Dofinansowano ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 49.

TRYKTRAK – BACKGAMMON – TAVLA Z HENIUTKIEM. ROZEGRAJ PARTIĘ NA TRÓJKĄTNYCH POLACH

21 maja, godz. 16:00–18:00

Filia nr 1, ul. J. Dietla 80/82, tel. 12 429 34 30
Cykliczne spotkania w przedostatnie środy popołudnie dla osób w wieku powyżej 16 lat. Gra planszowa na oryginalnej, ręcznie robionej drewnianej planszy. Nauka podstaw gry, rozegranie partii, rozmowa o historii gry. Rozgrywka przewidziana dla maksymalnie dwóch osób. Biblioteka oferuje możliwość zagrania z pracownikiem biblioteki, który ukrywa się pod pseudonimem Heniutek. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 1.

CZYTAMY Z LUBOMIRKIEM

21 maja, godz. 17:00

Filia nr 5, ul. A. Lubomirskiego 7a, tel. 12 430 37 39
Głośne czytanie dla dzieci od 3 do 10 lat w ramach cyklu „Czytamy z Lubomirkiem”. Dzieci wysłuchają fragmentów książek związanych z profilaktyką uzależnień *Zużka w necie i w realu*, *Wiewiórczy zakątek*, *Guziczek* i zagrają w przygotowane gry planszowe.

KAŻDA PSZCZOŁA NA WAGĘ ZŁOTA, CZYLI ŚWIATOWY DZIEŃ PSZCZÓŁ

21 maja, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01
Zajęcia edukacyjne dla dzieci w wieku przed-szkolnym. Światowy Dzień Pszczół to okazja, aby wspomnieć o roli pszczoł w życiu człowieka, zwierząt czy roślin. To także pretekst do zastanowienia się, co możemy zrobić dla ochrony tych niezwykle pożytecznych owadów. Uczestnicy dowiedzą się, jak długo żyją pszczoły i czym się zajmują, czy mogą być niebezpieczne, czy naprawdę zależy od nich życie na Ziemi i jak można pomóc w ich ochronie, nie będąc pszczelarzem.

SPOTKANIE Z BAJKĄ EDUKACYJNĄ

21 maja, godz. 17:00

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 417 22 73
Zajęcia z elementami bajkoterapii dla dzieci w wieku od 4 do 6 lat. Uczestnicy wysłuchają bajki, a następnie omówią jej treść z prowadzącymi. Zajęcia poprowadzą wolontariusze Fundacji Zaczynani.org.

PRZYTUŁ MNIE!

21 maja, godz. 17:00–18:30

Filia Pod Kawką (nr 44), ul. Spółdzielców 3, tel. 797 024 014

Zajęcia z bajkoterapii dla dzieci w wieku od 3 do 9 lat i ich rodziców prowadzone przez wolontariusza Fundacji Zacztyani.org. Inspiracją spotkania będzie książka Polly Dunbar i Eoin McLaughlin *Czy mogę się przytulić?* Uroczą i zabawną opowieść o sile przytulania i potrzebie przyjaźni. Piękna zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych, opowiada o szukaniu odpowiednich przyjaciół, którzy dadzą nam wsparcie, kiedy tego potrzebujemy. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii Pod Kawką (nr 44).

SPOTKANIE Z BAJKĄ TERAPEUTYCZNĄ

21 maja, godz. 17:00

Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4, tel. 12 202 06 50

Zajęcia dla dzieci i ich rodziców z elementami bajkoterapii. Uczestnicy wysłuchają fragmentów bajki, a następnie omówią jej treść z prowadzącymi. Zajęcia poprowadzą wolontariusze z Fundacji Zacztyani.org.

POTWORY. DYLEMAT FANKI – CLAIRE DEDERER

21 maja, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki. Uczestnicy porozmawiają na temat książki amerykańskiej dziennikarki i krytyczki literackiej Claire Dederer. Autorka próbuje odpowiedzieć na pytanie, czy geniusz może usprawiedliwiać złe zachowanie i czy podłość wielkich artystów, twórców i nasza wiedza o nich sprawia, że nadal powinniśmy się zachwycać ich dziełami. Dederer próbuje obalić mit artysty-półboga w obliczu zmian pokoleniowych i czasów, przekonując, że jednak nie wszystko może być akceptowane i traktowane z przymrużeniem oka. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

KSIĄŻECZKA DLA MAMY

21 maja, godz. 17:00

Filia nr 52, os. Na Stoku 1, tel. 505 299 818

Zajęcia dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Uczestnicy wykonają książeczkę na Dzień Matki i własnoręcznie ją ozdobią. Wykonane prace będzie można zabrać do domu. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 52.

SUPEŁKI I OCZKA

21 maja, godz. 17:00–19:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Pierwsze spotkanie miłośników dziergania i szydełkowania, tych zaawansowanych i początkujących. Uczestnicy poznają się, wspólnie podziewają, wymieniają się pomysłami i doświadczeniami, ustalają plan na kolejne spotkania. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci i młodzieży Filii nr 56.

KAWOWE ZAKŁADKI

21 maja, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7, tel. 12 644 40 72

Zajęcia manualne dla seniorów. Uczestnicy wykonają autorskie zakładki do książek.

ATYPOWA GŁOWA. MOJE ŻYCIE

W SPEKTRUM. ROZMOWY

O NEURORÓŻNORODNOŚCI

21 maja, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,

ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Gościnią Dziennikarskiej Środy im. Andrzeja Stawiarzkiego będzie Katarzyna Kachel ze swoją najnowszą książką *Atypowa głowa. Moje życie w spektrum. Rozmowy o neuroróżnorodności*. Książka to opowieść o ludziach z ADHD, w spektrum autyzmu i AuDHD, zdiagnozowanych w dorosłym życiu.

NIESPODZIANKA DLA MAMY

22 maja, godz. 16:00

Filia Pod Kawką (nr 44), ul. Spółdzielców 3, tel. 797 024 014

Zajęcia animacyjne dla dzieci w wieku od 3 do 9 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentów opowiadania Tove Jansson *Czemu się martwisz, mamusiu?* Wykonają także małego stworka z włóczkowego pomponika i drucików kreatywnych. Będzie to prezent na Dzień Matki.

MIĘDZY WIERSZAMI

22 maja, godz. 17:00–19:00

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Gra biblioteczna. Drzewo Poezji usycha! W twoich rękach jest los wszystkich wierszy na świecie! Drzewo Poezji rodzi liście, na których zapisane są słowa tworzące wiersze. Podczas rodzinnej gry czytelnicy zagłębiają się w świat poezji. W całej filii na uczestników będą czekały zadania do wykonania, szyfry do rozwiązania i wiele innych kreatywnych wyzwań. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 14.

NIE NUDZIMY SIĘ Z NUDZIMISIAM

22 maja, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Głośne czytanie fragmentów książki o Nudzi-misiach Rafała Klimczaka. Uczestnicy porozmawiają o sposobach na nudę, wezmą udział w zabawach kreatywnych i wykonają pracę plastyczną.

SPRAWA WITOSA

22 maja, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór autorski Rafała Skąpskiego – prawnika, wydawcy, działacza kultury, autora ponad 130 publikacji z zakresu kultury, genealogii i bieżącej polityki, a także pięciu słuchowisk radiowych. W jego opracowaniu ukazały się trzytomowe wspomnienia Zofii Skąpskiej *Dziwne jest serce kobiece...* W 2024 roku opublikował książki *Panny z Genewy* i *Trzeci Wokulski*. Spotkanie poprowadzi Krzysztof Jakubowski.

Krakowska
Książka
Miesiąca

SPOTKANIE Z LAUREATEM NAGRODY KRAKOWSKA KSIĄŻKA MIESIĄCA

22 maja, godz. 18:00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Spotkanie z Michałem Chojińskim – laureatem nagrody Krakowska Książka Miesiąca. Wręczenie nagrody za książkę *The New Yorker. Biografia pisma, które zmieniło Amerykę*. Autor opowiada o ekscentrycznych dziennikarzach, wielkich pisarzach i pisarkach, ikonicznych okładkach i przełomowych tekstach, pyta o przepis na sukces, czyli jak stworzyć ambitne pismo, które w dobie internetowej walki o klikalność zbudowało trwałą relację z milionami wiernych czytelników. Rozmowę poprowadzi Wacław Krupiński.

MIĘDZY SZNURKIEM A GUZIKIEM

23 maja, godz. 16:00–18:00

Filia nr 34, ul. Borsuca 12, tel. 797 024 020

Rodzinna zabawa plenerowa w parku na os. Cegielnianym (na świeżym powietrzu). Uczestnicy wezmą udział w grze *Rajdówki*, wykonają instrumenty muzyczne, przejdą tor przeszkód. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 34.

JAK DOBRZE SIĘ ZNAMY, CZYLI POTYCZKI RODZINNE

23 maja, godz. 17:00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Turniej rodzin. Uczestnicy odpowiedzą na pytania i rozwiążą zadania dotyczące wiedzy o swoich bliskich. Zajęcia przygotowane w oparciu o książkę *Mój tata ma brata, czyli rymowanki o rodzinie* Grzegorza Strzebońskiego oraz grę *Pytaki*.

OFFLINE RAZEM Z BASIĄ

23 maja, godz. 17:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Głośne czytanie dla rodzin z dziećmi w wieku od 3 do 7 lat przygotowane w ramach obchodów Święta Rodziny Krakowskiej. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki *Basia i tablet* Zofii Staneckiej, zastanowią się, co wspólnego z żelkami mają urządzenia cyfrowe i czy tablet umila, czy może utrudnia czas spędzony w samochodzie podczas wyjazdu nad morze. Chętni wykonają śmiesznego robota z materiałów kreatywnych. Zajęciom będzie towarzyszyć wystawa książek na temat urządzeń elektrycznych oraz bezpiecznego i rozsądnego z nich korzystania.

MOJA MAMA I JA

23 maja, godz. 17:00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13 d, tel. 797 301 009

Zajęcia dla dzieci w wieku od 3 do 7 lat wraz z mamami. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki *Moja mama* Anthony'ego Browne'a, wezmą udział w zabawie ruchowej oraz wspólnie wykonają kolaż pt. *Moja mama i ja*. Zajęciom towarzyszyć będzie wystawa książek o mamach. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 24.

PUDEŁECZKO DLA MAMY

23 maja, godz. 17:00–18:30

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Warsztaty origami. Uczestnicy wykonają prezenty na Dzień Mamy – pudełeczka i kwiaty. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56.

OBJĄĆ PAMIĘCIĄ...

23 maja, godz. 17:30

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Spotkanie poświęcone wspomnieniom profesora historii prawa Stanisława Grodzkiego z lat młodości, spędzonych w przedwojennym folwarku podkrakowskich Skotnik, we wsi Pychowice i na Dębnikach. Wspomnienia, spisane przez człowieka dwóch różnych epok, obejmują opis od schyłku XIX aż po wiek XXI. Przed czytelnikiem pojawiają się obrazy bytu podkrakowskich wsi, ale też współczesnej dzielnicy Krakowa. Niecodzienny spacer gawędziarski przez epoki i dzielnice Krakowa w rozmowie z córką profesora dr Karoliną Grodzką.

(Z)RĘCZNIE

24 maja, godz. 9:15–13:45

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Cykliczne spotkanie dla osób zainteresowanych poznawaniem różnych technik prac ręcznych – dzierganiem na drutach, szydełkowaniem, frywolitką lub haftem. W luźnej i niezobowiązującej atmosferze wzajemnej współpracy uczestnicy o różnicowym poziomie umiejętności wymieniają się doświadczeniem, prezentują swoje prace, omawiają nowe włóczki i projekty.

ŚWIĘTO RODZINY KRAKOWSKIEJ

25 maja, godz. 11:00–18:00

Teren zielony przy Tauron Arenie Kraków

Biblioteka Kraków i Centrum Edukacji Lotniczej zapraszają na wspólne stanowisko przygotowane pod hasłem „Biblioteczny terminal”. Biblioteka Kraków będzie promowała swój księgozbiór, zorganizuje zajęcia plastyczne i manualne integrujące rodziny i zachęcające do wspólnego spędzania wolnego czasu. Przygotowana zostanie także letnia czytelnia. Na stanowisku Centrum Edukacji Lotniczej odbędą się działania edukacyjne, z zakresu wiedzy lotniczej, w końcu co jak nie podróże zachęca bardziej do wyjścia z domu. Podczas wydarzenia prezentowane będą gry i zabawy promujące lotnictwo zarówno dla młodszych, jak i trochę starszych fanów latania.

KARTKA OD SERCA

26 maja, godz. 17:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Warsztaty plastyczne dla dzieci, podczas których uczestnicy stworzą za pomocą materiałów kreatywnych i scrapbookingu kolorowe kartki z życzeniami z okazji Dnia Matki.

PASJANS NA TRZY TALIE WIERSZEM

27 maja, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie autorskie trojga członków Otwartego Koła Autorów działającego przy Krakowskim Oddziale Związku Literatów Polskich – Konrada Jellinka, Urszuli Mądryk i Marka Porąbki. Autorzy porozmawiają o swojej twórczości i przeczytają wybrane wiersze. Spotkanie literackie przygotowane przez Krakowski Oddział Związku Literatów Polskich.

ŚŁODKO–GORZKI ŚWIAT PIETERA BRUEGLA – PRELEKCJA

28 maja, godz. 13:00

Filia Pod Kawką (nr 44), ul. Spółdzielców 3, tel. 797 024 014

Pieter Bruegel jest uważany za najwybitniejszego niderlandzkiego artystę okresu późnego renesansu. W jego obrazach można dostrzec ponadczasową mądrość i niezwykle rozumienie ludzkiej natury. Był uważnym obserwatorem rzeczywistości, wytrawnym psychologiem, a także człowiekiem wrażliwym na piękno natury. Największą stawę przyniosły mu pejzaże. Chętnie malował sceny z życia codziennego, jego obrazy pełne są postaci z ludu, czerpał także z opowieści biblijnych. Prelekcję wygłosi Krystyna Maśnik.

W KSIĘGOZBIORZE JANA MATEJKI

28 maja, godz. 17:00

Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4, tel. 12 202 06 50

Wykład z pokazem multimedialnym dla dorosłych. O księgozbiórze Jana Matejki opowie Marta Kłak–Ambrożkiewicz – kustosz Domu Jana Matejki, oddziału Muzeum Narodowego Kraków.

SAMOCHÓD LORDA ARCHIBALDA

28 maja, godz. 17:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Spotkanie dla dzieci. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki *Człowiek z czerwoną chorągiewką. O początkach motoryzacji* Pawła Beręsewicza, dowiedzą się, jak wyglądały pierwsze samochody, a następnie wezmą udział w zabawach związanych z tematem spotkania.

PERON LITERACKI ON-LINE

28 maja, godz. 18:00

Profil facebookowy „Klub Dziennikarzy Pod Gruszką przy Bibliotece Kraków”

Warsztaty on-line dla młodych twórców – pisarzy i poetów. Podczas spotkania wiersze uczestników zostaną omówione przez mistrza, który wybierze kilka najciekawszych prac i je zrecenzuje. Mistrzem będzie Tomasz Bąk, jeden z najważniejszych poetów młodego pokolenia, autor siedmiu książek z wierszami, jednoaktówki *Katedra* i książki eseistycznej *Fiszki*. Laureat Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius w kategorii debiut za tom *Kanada*, Poznańskiej Nagrody Literackiej – Stypendium im. Stanisława Barańczaka za tom *Utylizacja*. Warsztaty poprowadzi moderator – Michał Piętniewicz.

SPOTKANIE Z BAJKĄ EDUKACYJNĄ

29 maja, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Warsztaty bajkoterapii dla dzieci w wieku od 3 do 9 lat i ich rodziców. Zajęcia edukacyjne poprowadzą wolontariusze Fundacji Zacztyani.org.

SŁOWEM OBRAZ – WYSTAWA

PATRYCJI KSIĄŻEK

29 maja, godz. 17:30

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Finisaż wystawy prac młodej artystki prezentującej grafiki inspirowane znanymi powieściami i pisarzami, takimi jak Jane Austen czy Edgar Allan Poe. Obrazy wykonane technikami mieszanymi z elementami kolażu. Zaprezentowane zostaną także wybrane grafiki komputerowe.

KOROWÓD – SPOTKANIE AUTORSKIE Z JAKUBEM MAŁECKIM

29 maja, godz. 18:00

Filia nr 47, os. Dywizjonu 303 nr 1, tel. 12 647 28 85

Spotkanie z Jakubem Małeckim wokół książki *Korowód*. Powieść autora opowiada o granicach prawdy i fikcji, o strachu i wielkich, często szalonych marzeniach. Spotkanie poprowadzi Georgina Gryboś. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024. Spotkanie organizowane w ramach cyklu „Desant w Bibliotece Kraków, czyli spotkania na Dywizjonu”. Zapisy przez formularz dostępny na stronie internetowej Biblioteki Kraków. W ciągu 3 dni roboczych zostanie wysłane potwierdzenie na adres e-mailowy podany w zgłoszeniu.

KONCERT

29 maja, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Koncert z okazji Dnia Matki i Dnia Dziecka w wykonaniu uczniów Towarzystwa Muzycznego Szkoły Podstawowej nr 164 im. bł. Franciszki Siedliskiej w Krakowie. Prowadzenie: Elżbieta Ptak.

SPOTKANIE Z BAJKĄ TERAPEUTYCZNĄ – JA I MOJE GRANICE

30 maja, godz. 17:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Zajęcia z bajkoterapii dla dzieci w wieku do 5 lat i ich rodziców prowadzone przez wolontariuszy Fundacji Zacztyani.org. Podczas spotkania zaprezentowane zostaną fragmenty bajki *Czy mogę się przytulić?* Eoin McLaughlin. Celem zajęć jest zwrócenie uwagi najmłodszych na to, komu można ufać, do kogo można się przytulić, a do kogo niekoniecznie? Kim jest przyjaciel i jak się zachowywać w stosunku do przyjaciół? Po wysłuchaniu bajki dzieci wezmą udział w zajęciach ruchowych. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 8.

Znani za ladą w Bibliotece Kraków

• 12 maja | poniedziałek | godz. 17.00–18.00 •

Artyści, dziennikarze, pisarze, osoby publiczne wspólnie z bibliotekarzami będą pomagać czytelnikom wypożyczać książki, rozmawiać i polecać tytuły do lektury

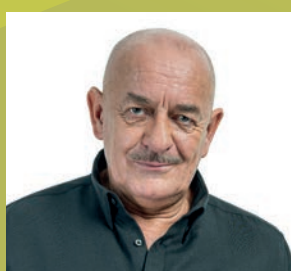
Jacek Bańka

Filia nr 58 „Kosmos”,
ul. Borkowska 25

Marta Bizoń

Filia nr 46,
ul. Limanowskiego 4

Marcin Daniec

Filia nr 40,
ul. Łużycka 55

Krzysztof Głuchowski

Filia nr 3,
pl. Nowaka-Jeziorańskiego 3

Georgina Gryboś

Filia nr 48,
os. Bohaterów Września 26

Katarzyna Janowska

Biblioteka Główna,
ul. Powroźnicza 2

Dominik Jaśkowicz

Filia nr 15,
ul. Dobrego Pasterza 100

Magdalena Mazurkiewicz

Filia nr 55 „Teatralna”,
os. Teatralne 25

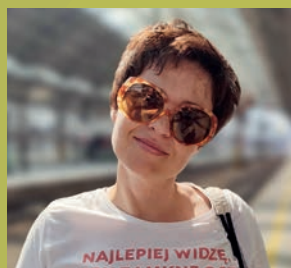
Sławomir Mokrzycki

Filia nr 56,
os. Zgody 7

Zośka Papużanka

Filia nr 8,
ul. Brodowicza 1

Barbara Sadurska

Filia nr 44 „Pod Kawką”,
ul. Spółdzielców 3

Andrzej Sikorowski

Filia nr 21,
ul. Królewska 59

Ishbel Szatrawska

Filia nr 22,
ul. Sienkiewicza 2

Łukasz Wojtusik

Filia nr 24,
ul. Na Błonie 13d

Leszek Wójtowicz

Filia nr 50,
os. Kościuszkowskie 5

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA